

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Bakalářská práce

**Postavení a úloha odboru životního prostředí
krajského úřadu**

**Martina Hejduková
vedoucí: JUDr. Jana Borská**

© 2014 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra práva
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Hejduková Martina

Podnikání a administrativa

Název práce

Postavení a úloha odboru životního prostředí krajského úřadu

Anglický název

The position and role of the Department of Environment regional office

Cíle práce

Cílem teoretické části práce bude shrnutí právní úpravy činnosti krajského úřadu na úseku životního prostředí. Cílem praktické části bude vyhodnocení sledovaných ukazatelů činnosti úřadu v praxi za daný časový úsek u Krajského úřadu Královéhradeckého kraje.

Metodika

- shromáždění podkladů pro zpracování zadané práce
- analýza prostudovaných podkladů teoretické části práce
- získání podkladů pro praktickou část práce
- vyhodnocení získaných dat pro zpracování praktické části práce
- sumarizace výsledků a jejich vyhodnocení

Harmonogram zpracování

Sběr dat, vytvoření zadání práce do 30.6.2013

Vypracování teoretické části práce do 31.1.2014

Vypracování praktické části práce do 28.2.2014

Odevzdání práce dle závazných pokynů PEF ČZU

Rozsah textové části

30-40 stran

Klíčová slova

Krajský úřad, životní prostředí, ochrana životního prostředí, zemědělství, právní předpisy, samospráva, státní správa, veřejná správa, efektivita.

Doporučené zdroje informací

DAMOHOŘSKÝ, Milan. Právo životního prostředí. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, xlvii, 629 s. Právnícké učebnice (C.H. Beck). ISBN 978-807-4003-387.

HENDRYCH A KOL. Správní právo. ISBN 978-80-7400-04.

JEMELKA, Luboš, Klára PONDĚLÍČKOVÁ a David BOHADLO. Správní řád: komentář. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2011, 690 p. ISBN 978-807-4004-018

STRNAD, Zdeněk. Sbírka zákonů Česká republika. Břeclav: Moraviapress, 226 s. ISBN 1211-1244.

STRNAD, Zdeněk. STRNAD A KOLEKTIV. Vodní právo. 1. vyd. Vodňany: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta rybářství a ochrany vod, 2013, 226 s. ISBN 978-80-87437-45-2.

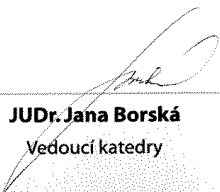
Další literatura po dohodě s vedoucí práce.

Vedoucí práce

Borská Jana, JUDr.

Termín odevzdání

březen 2014

JUDr. Jana Borská
Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr. h. c.
Děkan fakulty

V Praze dne 8.11.2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci „Postavení a úloha odboru životního prostředí krajského úřadu“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 17. 3. 2014

_____

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí bakalářské JUDr. Janě Borské za odborné vedení a konzultace, které mi poskytla při zpracovávání této bakalářské práce. Dále děkuji RNDr. Miroslavu Krejzlíkovi a Bc. Ivě Frydrychové za poskytnuté informace a materiály o odboru životního prostředí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje.

Postavení a úloha odboru životního prostředí krajského úřadu

The position and role of the Department on Environment regional office

Souhrn

Tato bakalářská práce se zaměřuje na činnost odboru životního prostředí a zemědělství, popisuje jeho oblasti a jednotlivá oddělení. Postavení a úloha odboru byla zkoumána na Krajském úřadu Královéhradeckého kraje přímo na odboru životního prostředí.

V teoretické části práce je všeobecně popsána veřejná správa na úseku ochrany životního prostředí, o co se jedná, čím se zabývá, včetně legislativy s tím spojené. Dále se zabývá postavením krajů v republikovém systému veřejné správy. Popisuje kompetence krajských úřadů na úseku státní správy i samosprávy.

Praktická část rozšiřuje teoretické poznatky o konkrétní činnosti na jednotlivých odděleních odboru životního prostředí. Dále se zabývá rozpočtem kraje a finančními prostředky, které jsou přiděleny odboru životního prostředí. Práce se soustředí především na příjmy a výdaje spojené s životním prostředím v časové řadě až šesti let, srovnává i plánované rozpočty a následně skutečné příjmy a výdaje.

V závěru práce je zhodnocen plánovaný rozpočet pro rok 2014 ve srovnání s předchozími rozpočty včetně posouzení trendů a je provedena SWOT analýza, která hodnotí problémové oblasti odboru a snaží se nalézt vhodná řešení pro jejich zlepšení.

Summary

This thesis focuses on the activities of the Department of Environment and Agriculture, describes the areas and individual departments. The position and role of department was examined at the Regional Authority of the right to environment department.

The theoretical part is generally described public administration in the area of environmental protection, what is it, what deals, including the associated legislation. It also deals with the position of the regions in the national system of public administration. It describes the competences of regional authorities in the field of public administration and local government.

The practical part extends the theoretical knowledge of the specific activities of individual departments to the Department of Environment. It also deals with the regional budget and financial resources that are allocated to the Department of Environment. The work focuses primarily on revenue and expenses associated with the environment in a time series of up to six years, compared to the planned budgets and actual revenues and expenditures.

In conclusion, the paper evaluates the planned budget for 2014 in comparison with previous budgets, including the assessment of trends and an assessment of areas in which they are possible solutions for improvement.

Klíčová slova: Krajský úřad, životní prostředí, ochrana životního prostředí, zemědělství, právní předpisy, samospráva, státní správa, veřejná správa, efektivita.

Keywords: Regional Office, environment, environmental protection, agriculture, legislation, autonomy, administration, public administration, efficiency

Obsah

Obsah	8
Seznam zkratk	10
1 Úvod.....	11
2 Cíle práce a metodika	13
2.1 Cíle práce	13
2.2 Metodika práce	13
2.2.1 Sběr dat a informací	14
2.2.2 Analýza dat	14
2.2.3 Rozhovor a jeho analýza.....	14
2.2.4 SWOT analýza.....	15
2.2.5 Zhodnocení	15
3 Teoretická východiska	16
3.1 Veřejná správa	16
3.2 Postavení krajských úřadů v systému veřejné správy České republiky.....	16
3.3 Kraje.....	18
3.3.1 Kompetence krajských úřadů na úseku ochrany životního prostředí a zemědělství – státní správa	18
3.3.2 Samostatná působnost krajského úřadu – samospráva	20
3.3.3 Členění odboru životního prostředí	20
3.3.4 Ochrana přírody a krajiny	21
3.3.5 Vodní hospodářství	22
3.3.6 Ochrana zemědělské půdy	23
3.3.7 Odpadové hospodářství.....	23
3.3.8 Ochrana ovzduší	24
3.3.9 Lesní správa	24
3.3.10 Integrovaná prevence	24
3.3.11 Posuzování vlivů na životní prostředí.....	25
3.3.12 Další kompetence.....	25
3.4 Životní prostředí	25
3.4.1 Definice životního prostředí	25
3.4.2 Ochrana životního prostředí.....	26
3.4.3 Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí.....	28
3.4.4 Právo a životní prostředí	28
4 Praktická část	30
4.1 Královéhradecký kraj.....	30
4.1.1 Organizační řád Krajského úřadu Královéhradeckého kraje	31
4.1.2 Organizační struktura Královéhradeckého úřadu	31
4.2 Odbor životního prostředí Královéhradeckého kraje a náplň jeho činnosti (příloha organizačního řádu).....	31
4.2.1 Oddělení vodního hospodářství	32
4.2.2 Oddělení technické ochrany životního prostředí	33
4.2.3 Oblast odpadového hospodářství	33
4.2.4 Oddělení ochrany přírody a krajiny	33
4.2.5 Oddělení zemědělství.....	34
4.2.6 Oddělení EIA a IPPC.....	35

4.2.7	Oddělení administrativní a správní	36
4.3	Rozpočet Královéhradeckého kraje	37
4.3.1	Veřejný rozpočet.....	37
4.3.2	Postup při sestavování rozpočtu pro odbor životního prostředí a zemědělství	38
4.3.3	Výdaje životního prostředí.....	39
4.3.4	Plánované příjmy a výdaje na rok 2014.....	41
4.3.5	Celkové příjmy a výdaje odboru životního prostředí a zemědělství	42
4.3.6	Plánované výdaje v letech 2008 - 2012	46
4.3.7	Skutečné výdaje v letech 2008 - 2013	48
4.3.8	SWOT analýza odboru životního prostředí a zemědělství	50
4.3.9	Problémové okruhy kapitoly životního prostředí a zemědělství a návrhy řešení 51	
4.3.10	Rozpočet pro rok 2014.....	54
5	Závěr	56
6	Seznam použitých zdrojů.....	58
7	Seznam tabulek	60
8	Seznam obrázků.....	60
9	Seznam grafů	60

Seznam zkratek

CITES	Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora
ČR	Česká republika
EIA	Environmental Impact Assessment
EU	Evropská unie
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
GMO	Geneticky modifikované organismy
IT	Internetové technologie
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control
SMART	Significant Meaningful Appropriate Realistic Time-oriented Ethical and Rewarded
SWOT	Strengths Weakness Opportunity and Threat
SŘ	Správní řád
ZOO	Zoologická zahrada
ZOPK	Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
ZPF	Zemědělský půdní fond
ŽP	Životní prostředí

1 Úvod

Téma této bakalářské práce bylo zvoleno s ohledem na fakt, že životní prostředí je často diskutovaným tématem a nástrojem k jeho zlepšení může být právě správná činnost odborů životního prostředí krajských úřadů, které mají ve své kompetenci mj. rozdělování finančních prostředků do jednotlivých oborů.

Nejvýše postaveným (ústředním) úřadem ve výkonu státní správy je Ministerstvo životního prostředí ČR. Další nedílnou součástí jsou specializované orgány, např. Inspekce životního prostředí. Na lokální úrovni zajišťují výkon státní správy a samosprávy v systému veřejné správy kraje a obce. Ke stanovení jejich úkolů slouží zákony a předpisy. V úseku ochrany životního prostředí se jedná o velice důležité činnosti, které přispívají ke zlepšování životního prostředí. Rozhodují o záležitostech, které se týkají ochrany přírody, tj. půdy, lesů, rostlin, živočichů, vod, ovzduší a působí i v rozsahu prevence, díky níž mohou také zabraňovat činům, které ŽP poškozují. Důležité je také poskytování informací o stavu životního prostředí, na které má každý právo.

Za hlavní problém dnešní doby na úseku ŽP považují stále větší vzdalování se lidí přírodě, naopak je třeba se s přírodou sblížit a snažit se jí porozumět. Jako zcela výstižné, mi připadá vyjádření pana profesora Kloepfera, který řekl: „*Ochrana životního prostředí má budoucnost, protože bez ochrany životního prostředí žádná budoucnost není.*“ [1]

Je potřeba si uvědomit, že ekologie úzce souvisí s ekonomikou a sociálním rozvojem. Měly by být přestat vnímány jako oddělené sektory, ale akceptovány jejich vzájemné souvislosti.

K udržení celkového stavu přírody a snaze zlepšit ho, je nutná kvalitní legislativa.

Důležitou součástí ochrany životního prostředí jsou finanční prostředky. Pro podporu trvale udržitelného rozvoje je nutné, aby těchto prostředků bylo dostatek k financování projektů, které přispívají ke zlepšování životního prostředí.

Poslední dobou je na tento obor kladeno čím dál více požadavků. Proti tomu stojí však snaha veřejné správy o úspory, které jsou vyvolány ekonomickou krizí. To však má negativní vliv na sektor životního prostředí. Proto bude odbor životního prostředí krajského úřadu zkoumán především z hlediska jeho ekonomických parametrů, zda se

snaha o úspory projevila i na jeho výdajích. Srovnávány budou v období několika let příjmy a výdaje odboru životního prostředí a jeho jednotlivých oddělení.

2 Cíle práce a metodika

2.1 Cíle práce

Cílem teoretické části práce bude shrnutí právní úpravy činnosti krajského úřadu na úseku životního prostředí. Cílem praktické části bude vyhodnocení sledovaných ukazatelů činnosti úřadu v praxi za daný časový úsek u Krajského úřadu Královéhradeckého kraje.

Dílčím cílem v teoretické části práce bude popsat postavení krajského úřadu v systému veřejné správy, výkon jeho státní správy a samosprávy. Konkrétně odbor životního prostředí a zemědělství a jeho jednotlivá oddělení.

Dílčím cílem praktické části práce bude za pomoci rozhovorů zjistit, analyzovat a ekonomicky zhodnotit rozpočty odboru životního prostředí a zemědělství, trend příjmů a výdajů v časovém období šesti let, a na základě toho zhodnotit dopad celkového poklesu ekonomiky na jednotlivá oddělení odboru životního prostředí a zemědělství. Dále bude vytvořena SWOT analýza. Na jejím základě budou zhodnoceny problémové okruhy odboru životního prostředí a zemědělství a vytvořen návrh na jejich zlepšení.

2.2 Metodika práce

Metodika, která bude při práci využívána, bude směřovat k naplnění stanovených cílů a účelů této bakalářské práce.

V teoretické části bude rozebrána ochrana životního prostředí a s ní související legislativa. Další kapitola bude věnována postavení krajských úřadů v systému státní správy České republiky. Dále bude tato část charakterizovat krajský úřad. Podrobněji se bude zabývat odborem životního prostředí a zemědělství. Bude popisovat, čím se zabývá při výkonu státní správy a samosprávy.

V praktické části bude nejprve charakterizován Krajský úřad v Hradci Králové, jeho organizační řád a struktura. Dále pak přímo odbor životního prostředí a zemědělství společně s náplní jeho činnosti v konkrétních odděleních. Poté bude analyzována oblast příjmů a výdajů tohoto odboru v šesti po sobě jdoucích letech. Nakonec budou stanoveny problémové okruhy odboru životního prostředí a budou nabídnuty návrhy řešení ke zlepšení.

2.2.1 Sběr dat a informací

Pro první část práce bude provedena klasická metoda sběru dat. Proběhne shromáždění primárních a sekundárních dat.

Sekundární data budou získána především z odborné literatury a platné legislativy, dále pak z internetových stránek ministerstev životního prostředí a zemědělství, stránek Krajského úřadu Královéhradeckého kraje a dalších internetových zdrojů.

Primární data budou získána prostřednictvím metody výzkumného rozhovoru se zaměstnanci odboru životního prostředí a zemědělství, a především analýzou ekonomických údajů poskytnutých tímto odborem, na jejichž základě budou vytvořeny výsledky, které budou jedním z hlavních zdrojů informací. K získání potřebných dat a informací slouží také metoda klíčových slov, pomocí které budou vyhledány.

2.2.2 Analýza dat

Získané informace bude potřeba roztřídit a analyzovat. K pořízení výpisků se využívá metoda excerpce. Aby bylo možno získaná data analyzovat, je nutno seznámit se s aktuálním stavem zkoumané problematiky, k čemuž optimálně slouží metoda deskripce. K propojení a sjednocení textu bude použita metoda syntézy.

Na získaná data z odboru životního prostředí bude aplikována metoda analýzy časových řad, k porovnání jednotlivých částí s jednotkami časové řady. Časovou jednotkou bude jeden rok. Ke zhodnocení silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb využijí metody SWOT analýzy.

2.2.3 Rozhovor a jeho analýza

Jako první bude využito kvalitativní metody výzkumného rozhovoru s otevřenými otázkami. Nejprve si bude potřeba ujasnit cíle a proces dotazování, následně určit, které respondenty bude potřeba zvolit. Rozhovor bude proveden s vedoucím odboru životního prostředí Královéhradeckého kraje RNDr. Miroslavem Krejzlíkem a následně doplněn k lepšímu pochopení ekonomických záležitostí ekonomkou tohoto úřadu Bc. Ivou Frydrychovou. Otázky budou připravovány při několika setkáních s odbornými pracovníky. Posloužily nám k propojení primárních a sekundárních dat.

2.2.4 SWOT analýza

Pomocí SWAT analýzy budou moci být vyhodnoceny hlavní silné a slabé stránky a příležitosti a hrozby. Tato analýza patří do skupiny analýz, která je velice důležitá při tvorbě strategií. Bude tak možno analyzovat minulý, ale i budoucí vývoj odboru životního prostředí Královéhradeckého kraje. Shromážděná data potřebná k analýze budou graficky zaznamenána do tabulky a následně zhodnocena v navazujícím komentáři.

2.2.5 Zhodnocení

Zde bude využito metody komparace a zhodnocení ke sjednocení všech získaných dat a informací. Zhodnocení bude možné pomocí analýzy časových řad. Shromážděná data budou moci být graficky zpracována v jednotlivých kapitolách pomocí tabulek, grafů a obrázků. Na základě těchto poznatků bude moci být odbor životního prostředí popsán z hlediska příjmů a výdajů v jednotlivých odděleních. V závěru, pomocí SWOT analýzy, bude možno zhodnotit přednosti a nedostatky předmětného odboru a na základě toho provést vyhodnocení s návrhem opatření k zefektivnění činnosti úřadu na úseku životního prostředí.

3 Teoretická východiska

3.1 Veřejná správa

Jedním z hlavních úkolů veřejné správy je ochrana životního prostředí, která je její nezastupitelnou součástí. Veřejná správa spadá do oblasti moci výkonné a zahrnuje státní správu a samosprávu. Základem pro výkon st. Správy a samosprávy je právní úprava, z níž dále plynou práva a povinnosti veřejné správy v ochraně životního prostředí.

Správní právo je hlavním východiskem pro veřejnou správu v České republice. Je relativně samostatným odvětvím, zahrnuje právní předpisy veřejné správy a výkonné státní moci.

Orgány veřejné správy na úseku ochrany ŽP se dají rozdělit do tří skupin. První skupinou jsou orgány na centrální úrovni státní správy, tzn.

- všechna ministerstva ČR
- agentury a jiné orgány (např. Česká inspekce životního prostředí, aj.).

Ve druhé skupině jsou orgány na regionální úrovni tj.

- krajské úřady
- obvodní báňské úřady, orgány veřejného zdraví, Agentura ochrany přírody a krajiny, správy národních parků a chráněných krajinných oblastí aj.

Třetí skupinou jsou orgány veřejné správy na místní úrovni. Sem se řadí obce, obce s rozšířenou působností, obce s pověřeným obecním úřadem a statutární města. [4]

3.2 Postavení krajských úřadů v systému veřejné správy České republiky

Krajské úřady tvoří jeden z nejvýznamnějších článků státní správy. Po svém vzniku v roce 2000 se staly neodmyslitelnou součástí správního rozhodování. Plně nahradily vybrané činnosti, které do té doby vykonávaly ústřední orgány státní správy (především územní odbory ministerstev) a od roku 2003 z velké části též činnost zaniklých okresních úřadů.

Mezi významné kompetence se řadí agenda na úsecích stavebního práva a územního plánování, ochrany životního prostředí, zemědělství, školství, kultury, zdravotnictví, dopravy, podnikání atd.

Krajský úřad vykonává přenesenou působnost (státní správu) s výjimkou věcí, které jsou svěřeny zastupitelstvu a radě nebo zvláštnímu orgánu. Krajský úřad zejména

- přezkoumává většinu rozhodnutí vydaných orgány obce (např. městských a obecních úřadů),
- kontroluje výkon přenesené působnosti obcí,
- obcím poskytuje odbornou a metodickou pomoc,
- rozhoduje jako prvostupňový správní úřad zejména u specializovaných agend (např. na úseku ochrany životního prostředí).
- a další činnosti (viz. § 67 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, dále jen „zákon o krajích“)

Krajské úřady jsou jedním z nevýznamnějších orgánů krajů, které plní úkoly jak na úseku přenesené působnosti tak úkoly samosprávné (samostatná působnost). Kraje vlastní majetek a příjmy, které jsou vymezené zákonem a hospodaří s nimi za určitých zákonných podmínek. Jedná se o územní společenství občanů, které má právo na samosprávu. (viz. § 1 zákona o krajích). Krajský úřad plní úkoly v samostatné působnosti uložené mu zastupitelstvem a radou a napomáhá činnosti výborů a komisí. Rada kraje může ukládat úkoly krajskému úřadu jen v rozsahu své působnosti svěřené jí zákonem.

Kraje podléhají kontrole ústředních orgánů (ministerstev).

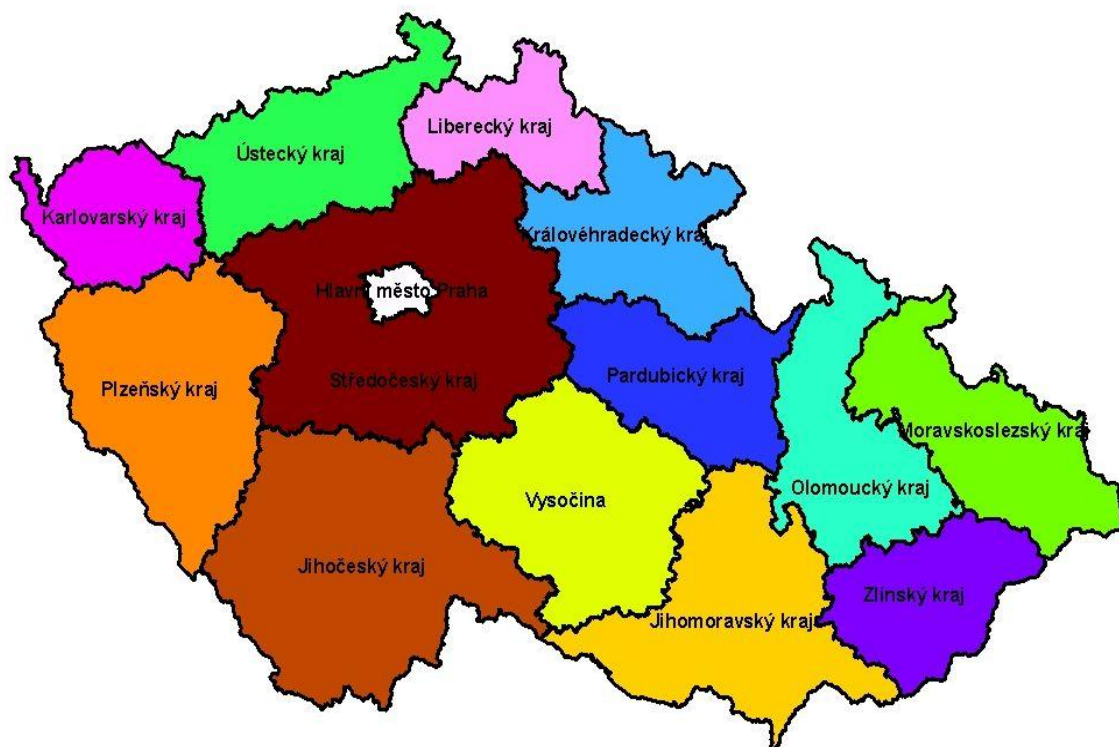
Krajský úřad, v jehož čele stojí ředitel, se dále dělí na odbory a oddělení.

V právních vztazích nese plnou odpovědnost. Jako jediný může tento samosprávný celek zrušit nebo vytvořit ústavní zákon.

3.3 Kraje

V současné době se území České republiky dělí na 14 krajů, jak lze vidět na obrázku č. 1.

Obrázek č. 1: Kraje ČR

Zdroj: [19]

3.3.1 Kompetence krajských úřadů na úseku ochrany životního prostředí a zemědělství – státní správa

Jak je uvedeno výše, patří krajské úřady mezi základní instituce České republiky, do jejichž kompetence spadá problematika ochrany životního prostředí a zemědělství (spolu s Ministerstvem životního prostředí, Ministerstvem zemědělství, Českou inspekcí životního prostředí, správami velkoplošných chráněných území, obecními úřady atd.)

Krajské úřady na tomto úseku plní úkoly související především s metodickou pomocí a koordinací podřízených obecních úřadů. Na úsecích, kde je vyžadována vyšší odborná specializace při posuzování jednotlivých případů, nebo se jedná o záměry s významnějším dopadem na životní prostředí vykonávají příslušnou správu jako orgány

prvoinstanční (úseky vodního práva, ochrany půdy, ochrany přírody a krajiny, integrovaná prevence, EIA, správa lesů atd.).

Ve své činnosti se řídí zákonem o krajích a při ochraně životního prostředí i jednotlivými environmentálními zákony.

V samostatné působnosti v oblasti ochrany ŽP vykonávají kraje své kompetence podle:

- Zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů, v platném znění,
- Zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění.

V přenesené působnosti např. podle:

- Zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a souvisejících předpisech,
- Zákona č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění,
- Zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění,
- Zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů, v platném znění,
- Zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů, v platném znění,
- Zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění,
- Zákona č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, v platném znění,
- Zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií a o změně některých dalších zákonů,
- Zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, v platném znění,
- Zákona č. 100/2001 Sb., o posouzení vlivů na životní prostředí apod.

3.3.2 Samostatná působnost krajského úřadu – samospráva

Samosprávu vykonávají orgány samosprávných celků. Orgány kraje: hejtman, zastupitelstvo kraje, rada kraje, krajské úřady. Orgány obcí: starosta, zastupitelstvo obce, rada obce, obecní úřad.

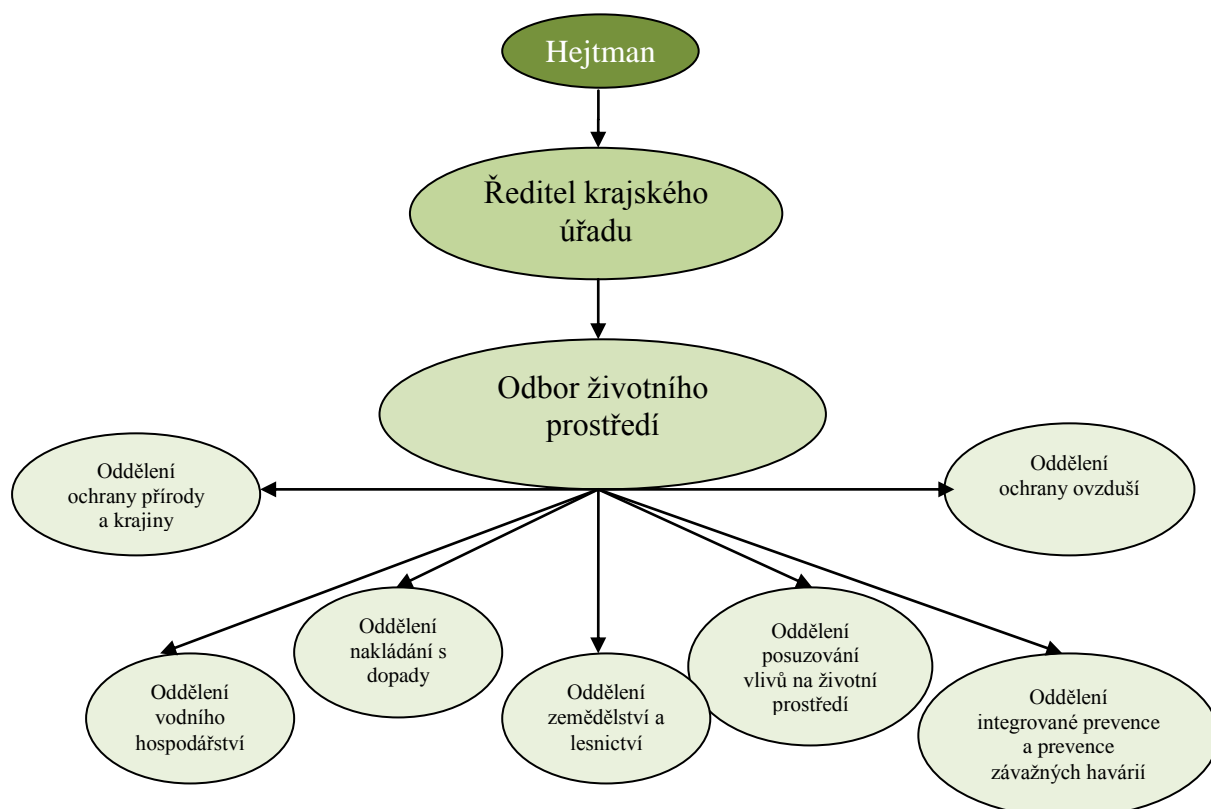
Samostatná působnost v případě obce je vymezena v § 35, 84 zákona o obcích. V případě kraje v § 11, 35, 36 zákona o krajích. Do samostatné působnosti kraje patří záležitosti, které jsou v zájmu kraje a občanů kraje, pokud nejde o přenesenou působnost kraje. Kraj může pro výkon samostatné působnosti zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky kraje, pokud zákon nestanoví jinak. Nad samosprávou obce a kraje vykonává dozor Ministerstva vnitra ČR.

3.3.3 Členění odboru životního prostředí

Krajský úřad tvoří ředitel a zaměstnanci kraje zařazení do krajského úřadu. Ten se dále člení na odbory a oddělení. V činnostech odboru životního prostředí však samosprávu převyšuje státní správa. Na každém krajském úřadě je vnitřní organizace odboru odlišná, ale jim svěřené úkoly se podobají. Odbor je členěn na jednotlivá oddělení, z nichž každé provádí jinou činnost. (Kraj navenek zastupuje hejtman, který je volen z řad členů zastupitelstva). [9]

Členění je uvedeno na obrázku č. 2.

Obrázek č. 2: Členění odboru životního prostředí

Zdroj: vlastní zpracování

3.3.4 Ochrana přírody a krajiny

„Účelem zákona je za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitosti forem života, přírodních hodnot a krás, k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji a vytvořit v souladu s právem Evropských společenstev v České republice soustavu Natura 2000. Přitom je nutno zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry.“ [7]

Oddělení ochrany přírody a krajiny

Upravuje ji zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Kraj vykonává činnost v samostatné i přenesené působnosti. V samostatné působnosti kraje mimo jiné vykonává následující:

- zpracovávají koncepce, prognózy a strategie ochrany přírody ve své působnosti

- mohou vydávat pro svůj správní obvod nařízení o zřízení či zrušení přírodních parků, přírodních rezervací a přírodních památek a zároveň zajišťují péči o tato území
- dále ve svém správním obvodu
  - a) ke schválení lesních hospodářských plánů a k lesním hospodářským osnovám vydávají závazná stanoviska,
  - b) vydávají povolení pro průzkum nebo výzkum jeskyní, povolují výjimky ze zákazů, přijímají oznámení o zjištění jeskyní,
  - c) zajišťují péči o evropsky významné lokality,
  - d) vydávají souhlasy k činnostem v ptačích oblastech,
  - e) povolují u zvláště chráněných nerostů výjimky ze zákazů,
  - f) jsou informováni o vypuštění vyléčených zvláště chráněných živočichů ze záchranných stanic,
  - g) u zvláště chráněných rostlin a zvláště chráněných živočichů mohou požadovat prokázání zákonného původu,
  - h) podle § 81 odst. 11 ZOPK ustanovují stráž přírody ve svém územním obvodu,
  - i) vyjadřují se k zásadám územního rozvoje,
  - j) odebírají nedovoleně držené jedince zvláště chráněných rostlin, nebo zvláště chráněných živočichů, ptáků, nebo rostlin či živočichů chráněných podle mezinárodních úmluv podle § 89 ZOPK,
  - k) u zvláště chráněných živočichů a rostlin povolují výjimky ze zákazů
  - l) hodnotí a vymezují ekologickou stabilitu a její systém. [7]

3.3.5 Vodní hospodářství

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách.

Krajské úřady mimo jiné vykonávají následující

důležité činnosti:

- Vyjadřují se k zásadám územního rozvoje,
- rozhodují ve věcech hraničních vod,

- povolují zpracování uranových rud a jaderných elektráren, vypouštění odpadních vod z těžby, nebo s obsahem nebezpečných látek do vod povrchových,
- do vod povrchových povolují vypouštění odpadních vod,
- za účelem snížení znečištění a jejich následné vypouštění do podzemních vod popřípadě do vod povrchových povolují čerpání těchto podzemních vod,
- povolují akumulaci a vzdouvání povrchových vod v nádržích s daným celkovým objemem,
- když jsou pochybnosti, rozhodují o tom, zda se jedná o povrchové, podzemní, nebo odpadní vody a o jaké nakládání s vodami se jedná,
- u významných vodních toků stanovují rozsah záplavových území,
- rozhodují v pochybnostech o tom, zda jde o vodní tok
- povolují nakládání s vodami a používání závadných látek za účelem chovu ryb nebo vodní drůbeže a jiných živočichů, pokud vodoprávní úřad stanovuje v povolení podmínky pro použití závadných látek,
- vykonávat působnost speciálního stavebního úřadu. [10]

3.3.6 Ochrana zemědělské půdy

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF.

Krajské úřady mimo jiné vykonávají následující důležité činnosti:

- a) uplatňují stanovisko k územně plánovací dokumentaci,
- b) schvalují návrhy na stanovení dobývacích prostorů, týká-li se to zemědělského půdního fondu o výměře do 20 ha,
- c) schvalují návrhy tras nadzemních a podzemních vedení a jejich součástí,
- d) uděluje souhlas k odnětí půdy (přesně definované) ze zemědělského půdního fondu. [8]

3.3.7 Odpadové hospodářství

Zákon č. 185/2001Sb., o odpadech.

Kraje a krajské úřady mimo jiné zpracovávají plán odpadového hospodářství pro jím spravované území.

Krajské úřady:

- udělují souhlas k provozování zařízení a k plánu úprav skládky,
- schvalují vzájemné míšení nebezpečných odpadů,
- rozhodují o movitých věcech příslušejících do některé ze skupin odpadů,
- v oblasti odpadového hospodářství kontrolují dodržování právních předpisů a rozhodnutí
- schvalují nakládání s nebezpečným odpadem v přesně stanoveném množství,
- udělují schválení ve věcech třídění nebo odděleného shromažďování odpadů původci,
- mohou zakázat odstraňování odpadů. [11]

3.3.8 Ochrana ovzduší

Zákon č. 201/2012Sb., o ochraně ovzduší. Kraje a krajské úřady mají především kontrolní a informační povinnosti. [12]

3.3.9 Lesní správa

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích. Krajské úřady mimo jiné vykonávají následující důležité činnosti:

- a) vyjadřují se k územně plánovací dokumentaci ve věcech rekreačních sportovních staveb na území lesa,
- b) ustanovují lesní stráž,
- c) rozhodují o zařazování lesů do různých kategorií,
- d) rozhodují o funkcích lesa a o jejich odnětí
- e) vyjadřují se k územním plánům obcí. [13]

3.3.10 Integrovaná prevence

Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění. Krajské úřady mimo jiné vykonávají následující důležité činnosti:

- a) rozhodují o žádosti o vydání integrovaného povolení
- b) o zastavení provozu zařízení vydává rozhodnutí o omezení. [14]

3.3.11 Posuzování vlivů na životní prostředí

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. Orgány kraje zajišťují především posuzování vybraných záměrů a koncepcí. [15]

3.3.12 Další kompetence

Státní správa je vykonávána na základě obecného zákona, který upravuje úřední postupy úřadů vůči ostatní subjektům a tím je zákon č. 500/2004 sb., správní řád (dále také „SR“). Postupy uvedené v tomto zákoně se použijí tehdy, pokud tyto postupy nejsou upraveny v zákonech zvláštních (např. výše uvedené kompetence). Základním procesem při výkonu státní správy je tzv. správní řízení.

Správní řízení je postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá (§9 SR). [5]

3.4 Životní prostředí

3.4.1 Definice životního prostředí

Pojem „životní prostředí“ je tvořeno dvěma slovy. Druhé slovo „prostředí“ označuje prostor (reálnou část tohoto světa) ve kterém se někdo nebo něco nachází a co to něco nebo někoho obklopuje, tvoří jeho okolí. První slovo „životní“ popisuje prostor z pohledu, že ten někdo nebo něco v tom prostoru se vyskytující, je nějaká forma života. Samozřejmostí je, že v daném prostoru existují podmínky pro život.

Společnost se životní prostředí snaží chránit pomocí práva. Z tohoto důvodu je důležité si okruh jeho působnosti řádně vymezit.

Vymezit pojem životní prostředí se snažilo už mnoho autorů, člení se na definice statické, dynamické a systémové. V definicích statických je životní prostředí chápáno jako soubor faktorů potřebných k životu. Za jejich nedostatky je ale považováno nezdůrazňování vzájemných vazeb mezi těmi to faktory a mezi nimi a formami života.

V dynamických definicích je chápáno jako část reálného světa, s nímž je určitá forma života ve stále vzájemné vazbě. To znamená, že část světa, kterou objekt používá, tu si stále pozměňuje a přizpůsobuje se jí, aby nezahynul.

Systemová definice chápe životní prostředí jako systém, který je složen ze sociálních, umělých a přírodních složek materiálního světa. Ty však musí být s daným objektem ve stálé vazbě. Na rozdíl od jiných definic jsou zde zahrnuty i sociální složky. Tyto složky vyjadřují vzniklé vztahy mezi jedinci v určitých populacích nebo společenstvech.

Zákon č.17/1992 Sb., o životním prostředí definuje životní prostředí jako vše, co vytváří přirozené podmínky pro existenci organismů společně s člověkem a je taktéž předpokladem jejich dalšího vývoje. Základní složky životního prostředí definuje § 2 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, jako vše vytvářející podmínky přirozené pro lidský život i ostatní organismy, kterými jsou ovzduší, voda, půda, horniny, ekosystémy, jiné organismy a případně energie. [2]

3.4.2 Ochrana životního prostředí

Základním předpokladem pro život člověka, i jiných organismů, na Zemi je příroda. Člověk je však jediným tvorem, který byl schopen svou záměrnou činností přetvořit podmínky v přírodě. Ohrozil tak svým chováním kvalitu života sobě i ostatním živočichům. Planeta Země procházela za svou existenci mnohými změnami, vymíráním různých druhů živočichů, avšak nikdy to nezavinil jediný živočišný druh.

V současnosti se stav životního prostředí stále zhoršuje. Vše je způsobeno zejména špatným chováním lidstva, které si neuvědomuje vedlejší dopady a z přírodních zdrojů čerpá v nadměrné míře, zejména z těch neobnovitelných. Lidstvo upřednostňuje krátkodobé přínosy a zisky před dlouhodobým trvale udržitelným rozvojem. Ve formě pevných odpadů, odpadních vod či plynů do přírody odkládá, vypouští a uvolňuje velké množství látek a není si schopno uvědomit závažnost znečištění a nenávratné poškození životního prostředí.

Dochází tak k postupnému zhroucení životodárných procesů, ničení ekosystémů, hubení rostlin a živočichů. Příroda také přichází o své samočisticí schopnosti, protože člověk má stále větší potřebu stavět se proti přírodě a tím se jí i více odcizuje. Z tohoto postupně vznikají globální problémy lidstva, jakými jsou např. populační exploze,

zdravotní stav lidstva, zvětšování měst, docházení energetických, vodních, potravinových zásob aj. Velkým problémem jsou rozepře mezi chudým jihem a bohatým severem. Zdravé životní prostředí není předpokladem pouze ekologickým, ale zároveň ekonomickým i sociálním.

Východiskem k řešení tohoto problému by měla být ekologická únosnost planety, na kterou je nutno nahlížet jak globálně, tak i na její jednotlivé části.

Od 20. století si ale lidé začínají uvědomovat negativní vlivy člověka na přírodu a postupem času se jí stále více snaží chránit. Vznikají tak vědecky podložené a ucelené názory na to, jakým způsobem přírodu chránit, odstranit, nebo i zmírnit negativní dopady, které člověk způsobil. Lidé se tím snaží napravit to, co si sami spáchali. [3]

Zákon č.17/1992 Sb., o životním prostředí zahrnuje do ochrany životního prostředí činnosti, kterými se snaží předcházet znečišťování a poškozování životního prostředí, nebo se je snaží omezovat a odstraňovat. Ochraňuje jeho jednotlivé složky, druhy organismů i konkrétní ekosystémy a jejich vzájemné provázanosti. Měl by chránit i životní prostředí jako celek. [6]

Zásady ochrany životního prostředí

Tyto zásady je nutno dodržovat a respektovat. Stanovuje je Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí.

První zásada (§11) stanoví, že nad míru únosného zatížení nesmí být zatěžováno lidskou činností žádné území.

Druhá zásada (§12) určuje, že zvláštní předpisy stanovily mezní hodnoty, které určují přípustnou míru znečišťování životního prostředí. Hodnoty se stanoví v souladu se stavem poznání tak, aby nebylo ohrožováno zdraví lidí, ani živých organismů a ostatních složek životního prostředí.

Třetí ze zásad (§13) ukládá, že dá-li se předpokládat, že hrozí nebezpečí poškození životního prostředí (závažné), nesmí se pochybovat, že takové poškození nastane, a musí se učinit opatření k jeho zabránění.

Další zásada (§15) stanovuje, že každý jedinec se může domáhat u příslušného orgánu svých práv, které vyplývají z tohoto zákona.

Výchovný význam má zásada (§16), která říká: *„Výchova, osvěta a vzdělávání se provádějí tak, aby vedly k myšlení a jednání, které je v souladu s principem trvale*

udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.“ [15]

3.4.3 Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí

„Zákon vymezuje základní pojmy a stanoví základní zásady ochrany životního prostředí a povinnosti právnických a fyzických osob při ochraně a zlepšování stavu životního prostředí a při využívání přírodních zdrojů; vychází přitom z principu trvale udržitelného rozvoje.“ [6]

3.4.4 Právo a životní prostředí

V uplynulých desetiletích se právo pro ochranu životního prostředí stalo nezastupitelným a nezbytným nástrojem. Nemůže nahradit jiné nástroje ochrany životního prostředí, ale může je stimulovat a usměrňovat, ale vždy musí vycházet z pravidel, která se vztahují k chování k životnímu prostředí. Zasahuje do oblasti, která podléhá působení fyzických, přírodních a chemických zákonů, proto z něho musí vycházet.

Právo dává opatřením zvláštní formu právně vynutitelného příkazu, zákazu a jiná pravidla chování. Legislativa, aplikační a interpretační praxe však má vždy vycházet z odborných znaleckých posudků a měla by se vytvářet i na mezinárodní úrovni.

Právo životního prostředí se vyvíjí jako třívrstevný systém, který se mezi sebou propojuje, koordinuje a ovlivňuje. Prvním je mezinárodní právo, druhým evropské komunitární a posledním národní.

Právo životního prostředí je mladou disciplínou, a proto tu není tolik poznatků z dřívější tvorby, na které by se dalo navázat. Je proto tedy v oblasti vědy a legislativy velmi dynamickým oborem. [3]

Stále častěji si lidé uvědomují stav aktuálního životního prostředí a na základě toho se stále více snaží o zmírnění jeho destrukce, zachování nynějšího stavu, i zlepšení. V mezinárodním společenství se stále více norem zaměřuje na tyto cíle. Již zmíněné právní normy se označují jako „Právo životního prostředí“. Je to tedy soubor právních norem, regulujících společenské vztahy, které souvisí s péčí o životní prostředí.

Současný stav životního prostředí si vynutil existenci takových norem a institutů v oblasti práva. Díky právu v nich lze odrážet zvláštnosti společenských vztahů,

jejichž prostřednictvím člověk chrání a pečuje o životní prostředí.

Zvláštnosti životního prostředí a společenských vztahů:

- a) Podmínkou jakékoli formy života je prostředí, které umožňuje existenci života.
  - b) Výsledkem celkového působení různých faktorů je stav životního prostředí. Důsledky působení se neprojevují okamžitě, ale až se zpožděním.
  - c) Je nutno respektovat přírodní zákony.
  - d) Životní prostředí zkoumá řada vědních disciplín. Přinášejí mnoho poznatků, kterými by se společnost měla řídit a čerpat z nich ve vzájemných souvislostech.
  - e) Životní prostředí tvoří jednotlivé organismy, jež společně tvoří jeden celek, který musí člověk chránit a respektovat při využívání přírodních zdrojů.
  - f) Jelikož je stav a kvalita životního prostředí předpokladem pro existenci člověka, měli by ho lidé chránit a snažit se, aby se stalo veřejným zájmem.
- [2]

4 Praktická část

V praktické části práce bude využito poznatků získaných z odborné literatury a legislativy, související s postavením krajských úřadů ve veřejné správě a odborem životního prostředí. Budou aplikovány a hodnoceny v praxi, přímo na odboru životního prostředí a zemědělství na Krajském úřadu Královéhradeckého kraje.

Hodnoceny budou především příjmy a výdaje odboru životního prostředí a zemědělství a jeho jednotlivých oddělení, odbor bude také doplněn o jeho konkrétní činnosti ve státní správě a samosprávě. Bude posouzeno, o kolik se plánované příjmy a výdaje liší od těch skutečných a které oblasti jsou nejvíce zasažené současným poklesem ekonomiky.

4.1 Královéhradecký kraj

Královéhradecký kraj se nachází na severovýchodu Čech. Z jedné třetiny tvoří hranici Polsko a sousedící kraje jsou – Liberecký, Pardubický a Středočeský. Ke konci roku 2011 měl Královéhradecký kraj 553 856 obyvatel.

Území je od 1. 1. 2000 tvořeno pěti okresy a těmi jsou Hradec Králové, Jičín, Náchod, Trutnov a Rychnov nad Kněžnou. K 1. 1. 2003 bylo v Královéhradeckém kraji zřízeno 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 35 správních obvodů obcí s pověřeným úřadem. Území kraje je skladebné do okresů i do správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Tento kraj má rozlohu 4759 km², zaujímá 6% rozlohy České republiky. Je v pořadí pátým krajem s nejvyšším podílem zemědělské půdy a orné půdy. K 31. 12. 2011 zaujímala zemědělská půda 58 % rozlohy kraje.

V roce 2011 tvořila víc jak pětinu rozlohy kraje chráněná území. Na jeho území se nachází Krkonošský národní park, 3 chráněné krajinné oblasti a 111 maloplošných chráněných oblastí.

V zemědělství se nejvíce pěstují obiloviny, řepka, kukuřice, cukrovka, ovoce a zelenina. Nejvíce se zde chová skot a prasata.

4.1.1 Organizační řád Krajského úřadu Královéhradeckého kraje

Organizační řád krajského úřadu vymezuje zásady činnosti a řízení úřadu, úkoly a vzájemné vztahy jeho odborů, oddělení, organizační strukturu úřadu, rozsah pravomocí, povinností a odpovědnosti vedoucích zaměstnanců úřadu.

Úřad tvoří ředitel úřadu a zaměstnanci kraje zařazení do úřadu. Úřad se člení na odbory. Odbory lze vnitřně členit na nižší organizační stupně.

- Postavení a působnost úřadu upravuje zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů a pokud jde o působnost, též zvláštní zákony. Úřad je orgánem kraje.
- V samostatné působnosti plní úřad úkoly uložené zastupitelstvem kraje, radou kraje a napomáhá jejich činnosti. Provádí řízení o právech a povinnostech fyzických a právnických osob ve věcech samostatné působnosti k rozhodování orgánům kraje.
- Úřad plní úkoly v přenesené působnosti, s výjimkou věcí svěřených zastupitelstvu, radě nebo zvláštnímu orgánu kraje.

4.1.2 Organizační struktura Královéhradeckého úřadu

Úřad je členěn na několik odborů a ty se člení na jednotlivá oddělení, např.: odbor kanceláře hejtmána, odbor kanceláře ředitele, odbor vnitra a živnostenský úřad, ekonomický odbor, odbor regionální rozvoje, dotací a grantů, odbor sociálních věcí, odbor zdravotnictví, odbor školství, odbor dopravy a silničního hospodářství a odbor investic. Každý z nich je dělen na několik oddělení.

Odbor životního prostředí a zemědělství je dělen na oddělení vodního hospodářství, technické ochrany životního prostředí, oddělení zemědělství, oddělení ochrany přírody a krajiny, oddělení EIA a IPPC, oddělení administrativní a správní, tam je zařazen úsek samosprávných činností.

4.2 Odbor životního prostředí Královéhradeckého kraje a náplň jeho činnosti (příloha organizačního řádu)

Odbor životního prostředí kontroluje finance, zajišťuje implementaci zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Je odpovědný za správnou a včasnou přípravu a projektování, realizaci a financování záměrů kraje z prostředků EU.

Dále zajišťuje tyto důležité věci:

- zajišťuje finanční kontrolu ve veřejné správě,
- připravuje podklady, stanoviska, návrhy a odborná vyjádření pro jednání rady a zastupitelstva,
- organizačně-technické a administrativní práce,
- poskytování informací o životním prostředí a zemědělství,
- rozhoduje o rozsahu působností v dané oblasti,
- v rámci správního řízení řeší mimořádné opravné prostředky a odvolání
- připravuje projekty v dané oblasti
- vybírá a vyměřuje správní poplatky a zajišťuje jejich vymáhání
- exekuce na peněžité a nepeněžité plnění atd.

4.2.1 Oddělení vodního hospodářství

Dělí se na oblasti vodního hospodářství, vodovodů a kanalizací a oblast ochrany a využití nerostného bohatství.

Oblast vodního hospodářství

V samostatné působnosti zpracovává koncepce ve věci ochrany proti povodním, dále pak v tomto úseku připravuje a vyhodnocuje dotační a grantové podpory atd.

V přenesené působnosti se vyjadřuje k územnímu rozvoji, stavbám (pokud ovlivňují nakládání s vodami) a při haváriích či nedostatku vody spolupracuje s vodoprávními úřady a rozhoduje ve věcech nakládání s vodami atd.

Oblast vodovodů a kanalizací

V samostatné působnosti se stará o plán rozvoje vodovodů a kanalizací v Královéhradeckém kraji.

V přenesené působnosti rozhoduje o vodovodech a kanalizacích v tomto kraji a o dotacích k těmto účelům, o rozborech surové vody a tyto výsledky předává ministerstvu zemědělství. Dále rozhoduje o povinnostech veřejné služby ve věcech vodovodů a kanalizací atd.

Oblast ochrany a využití nerostného bohatství

V přenesené působnosti se vyjadřuje k určování chráněných ložiskových území. Zaujímá stanovisko k umístování staveb na těchto územích, dále pak k dohodě mezi organizací, orgány a fyzickými či právníckými osobami, kterým přísluší ochrana objektů a zájmů.

4.2.2 Oddělení technické ochrany životního prostředí

Dělí se na oblast odpadového hospodářství, oblast ochrany ovzduší a oblast prevence závažných havárií.

4.2.3 Oblast odpadového hospodářství

V samostatné působnosti spravuje plán odpadového hospodářství a jedná o něm s ministerstvem.

V přenesené působnosti povoluje míšení nebezpečných odpadů a nakládání s nebezpečnými odpady, řeší odvolání proti rozhodnutím obecního úřadu atd.

Oblast ochrany ovzduší

V přenesené působnosti se podílí na programu zlepšování ovzduší, rozhoduje o územním a regulačním plánu obce, o stavbách stacionárního zdroje atd.

Oblast prevence závažných havárií

V přenesené působnosti eviduje, schvaluje a archivuje smlouvy, programy, návrhy zařazení a bezpečnostní správy atd.

4.2.4 Oddělení ochrany přírody a krajiny

Dělí se na oblast ochrany přírody a krajiny a oblast CITES. V oblasti životního prostředí připravuje projekty a grantové programy. Vyhláší zvláště chráněná území a zajišťuje u nich plnění managementových opatření atd.

Oblast ochrany přírody a krajiny

V samostatné působnosti se podílí na zpracování prognóz, strategií a koncepcí ochrany přírody na svém území, výjimkou jsou národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky či jejich ochranná pásma. Pro svůj správní obvod vydává nařízení o zřizování přírodních parků atd.

V přenesené působnosti na výše zmíněných územích vykonává státní správu.

Oblast CITES

Zajišťuje registraci exemplářů, uděluje výjimky ze zákazu obchodních činností s exempláři, zajišťuje skutečnosti týkající se regulace obchodní činnosti a následně vše kontroluje.

4.2.5 Oddělení zemědělství

Dělí se na oblasti státní správy a lesů, oblast uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh, oblast ochrany zvířat proti týrání, oblast státní správy myslivosti, oblast státní správy rybářství a oblast ochrany zemědělské půdy, oblast ochrany rostlinolékařské péče a oblast nakládání s geneticky modifikovanými organismy.

Oblast státní správy lesů

V samostatné působnosti kontroluje jednotlivé žadatele v poskytování finančního příspěvku do lesního hospodaření. Zabezpečuje dotace do této oblasti atd.

V přenesené působnosti rozhoduje o zařazování lesů do kategorie ochranné, nebo zvláštní, o odnětí lesních pozemků, dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa, o podmínkách ke konání hromadných sportovních akcí atd.

Oblast uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh

Zde se kontroluje dodržování povinností při uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh, které předepisuje Evropská unie. Při obchodu se dřevem se zde projednávají správní delikty atd.

Oblast ochrany zvířat proti týrání

Je odvolacím orgánem dle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

Oblast státní správy myslivosti

V přenesené působnosti schvaluje chov zvěře v zajetí, vymezuje oblast pro chov zvěře a určuje způsob hospodaření atd.

Oblast státní správy rybářství

V přenesené působnosti může vyhlášovat, měnit a rušit rybářský revír, v něm povolovat a odmítat výkon rybářského práva. Svá rozhodnutí o vyhlášení rybářského revíru musí vyvěšovat na úřední desku.

Oblast ochrany zemědělské půdy

Povoluje návrhy na stanovení dobývacích prostorů, na stanovení nadzemních a podzemních tras. Uděluje souhlas k návrhům celostátních drah.

Oblast ochrany rostlinolékařské péče

Je odvolacím orgánem o rostlinolékařské péči a o změně souvisejících zákonů.

Oblast nakládání s geneticky modifikovanými organismy (GMO)

Zde se evidují havarijní plány, najde se zde popis činností a opatření, které se provádějí při vzniku havárie, ty by měly vést ke zmírnění nebo odstranění jejich následků pro zdraví a pro životní prostředí. Dále se vyjadřuje k žádostem o udělení povolení pro uzavřené nakládání s GMO a povolení pro uvádění GMO do životního prostředí a informuje veřejnost o místech, kde se to očekává, nebo k tomu dochází.

4.2.6 Oddělení EIA a IPPC

Oblast EIA

V samostatné působnosti zajišťuje stanovení postupu kraje při vyjadřování o posuzování vlivů na životní prostředí a o změnách souvisejících zákonů či vyjádření.

V přenesené působnosti zajišťuje předběžné projednání záměru, ale oznamovatel o něj musí požádat ještě před předložením oznámení. Zajišťuje zpracování o odborné způsobilosti ve věcech posuzování vlivu na životní prostředí a informuje o tom veřejnost. Informace o životním prostředí poskytuje na žádost oznamovatele.

Oblast IPPC

V samostatné působnosti vede integrovaný registr znečišťování, svou činností se snaží omezovat znečištění a zajistit integrovanou prevenci. Může měnit i s tím související zákony.

V přenesené působnosti provádí informační servis a může poskytnout předběžnou informaci o úplnosti žádosti před jejím podáním.

4.2.7 Oddělení administrativní a správní

Zajišťuje komplexní servis pro samosprávné činnosti kraje, tj. kontrolní činnost zejména finanční, odboru životního prostředí a zemědělství, především jeho koncepci, metodiku a koordinaci. Tuto kontrolní činnost pak vyhodnocuje a vypracovává plán pro odbor životního prostředí a zemědělství.

V samosprávné činnosti řídí a administruje poskytování finančních podpor v rámci krajských dotačních programů, projektů, soutěží a zakázek na úseku životního prostředí a zemědělství. Podporuje přípravu a realizaci projektů a shromažďuje a vyhodnocuje pro ně data. Spolupracuje na přípravě programových dokumentů Královéhradeckého kraje, např. program rozvoje kraje, dotační strategie a strategie rozvoje a zajišťuje plnění těchto úkolů

- zajišťuje EVVO - environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu
- zpracovává podklady pro statistické vyhodnocování kvality životního prostředí
- spolupracuje na výkonu veřejnosprávní kontroly u žadatelů o veřejnou finanční podporu

4.3 Rozpočet Královéhradeckého kraje

Z obecného pohledu je možno konstatovat, že tvorba rozpočtu Královéhradeckého kraje má již více jak desetiletou historii. V počátcích jeho sestavování byly k dispozici omezené veřejné prostředky, které byly nastavovány spíše pro oblast nekapitálových výdajů. Projevovaly se zde zvyklosti, které si přinesli zaměstnanci z předchozích pracovišť, zvláště z okresních úřadů.

K výrazné změně došlo počátkem roku 2003, kdy zanikly okresní úřady a na kraje se přenesly další kompetence, a to jak z oblasti výkonu státní správy, tak i správy majetku, které stát na kraje převedl. U kapitoly životního prostředí a zemědělství se jednalo například o převod ZOO Dvůr Králové nad Labem. Do této kapitoly se postupně také začaly zařazovat i kapitálové výdaje.

V současné době kompetence pro odvětví životního prostředí a zemědělství kraje jsou poměrně rozsáhlé a v řadě případů nárokuje zabezpečování činností, které jsou spojeny s jistým objemem mandatorních výdajů. Jako příklad je možno uvést péči o chráněná území v režimu zákona o ochraně přírody a krajiny, financování odstraňování starých ekologických zátěží ve smyslu zákona o vodách, poskytování příspěvků do lesů dle zákona o lesích a zákona o státním rozpočtu ČR. [20]

4.3.1 Veřejný rozpočet

Veřejný rozpočet se chápe jako finanční plán předpokládaných příjmů a výdajů, je významným nástrojem veřejné politiky. Sestavuje se opakovaně na období jednoho kalendářního roku. Jedním ze základních znaků je samostatné sestavování a schvalování. Dalším základním znakem je zákonné zajištění příjmů, které rozpočtům zajistí alespoň částečně nezávislou existenci.

Jedná se o přidělení výnosů určitých daní. Uvedené znaky jsou znaky zásadními, které nejsou bez výjimek. Státní fondy, kromě Státního fondu dopravní infrastruktury, jsou téměř zcela závislé na finančních prostředcích ze státního rozpočtu, případně z jiných (veřejných) rozpočtů. Podle Českého statistického úřadu jsou jako veřejné rozpočty v užším pojetí chápány státní rozpočet a územní rozpočty. V České republice je to tedy státní rozpočet a rozpočty krajů a obcí. V širším pojetí podle Českého statistického úřadu přistupují k výše uvedeným rozpočtům ještě rozpočty státních fondů.

4.3.2 Postup při sestavování rozpočtu pro odbor životního prostředí a zemědělství

Rozpočtová kapitola životního prostředí a zemědělství Královéhradeckého kraje patří mezi jednotlivá oddělení krajského rozpočtu, člení se do běžných a kapitálových výdajů.

Prvý návrh rozpočtu kraje a tedy i kapitoly životního prostředí a zemědělství je zpravidla sestavován počátkem června a podílí se na něm příslušný odvětvový odbor kraje. Návrh je v iniciální fázi sestavován na základě pokynů odboru financí. Při posouzení určité časové řady u položky rozpočtové kapitoly životního prostředí a zemědělství je možno konstatovat, že od roku 2003 se v zásadě příliš nemění. Pouze dochází k určitým změnám v objemu prostředků, jak v souvislosti s předpokládanou daňovou výtěžností, tak s předpokládanými mandatorními výdaji a také i jistou vůlí krajské samosprávy uvolňovat konkrétní prostředky na rozvojové činnosti kraje.

Prvý návrh rozpočtu pro konkrétní časové období provádějí úředníci kraje, následně se pak do tvorby zapojuje také krajská samospráva. Prvá verze návrhu je projednána za účasti gestora (radního) odpovědného za odvětví životního prostředí a zemědělství a dále gestora odpovědného za krajský rozpočet. Při jednání jsou přítomni úředníci z odboru životního prostředí a zemědělství a odboru financí, dále jsou přítomni předsedové příslušných výborů zastupitelstva kraje. Při projednávání se vychází z rozpočtu předešlého roku, přičemž zvláštní pozornost je věnována změnám u položek, u kterých je navrhováno navýšení výdajů.

Po prvním projednání dochází postupně k vypracování dalších verzí rozpočtové kapitoly, a to na základě pokynů odboru financí, který požadované změny projednává ve finančním výboru zastupitelstva. Zhruba v říjnu je k dispozici „ostrá“ verze rozpočtové kapitoly životního prostředí a zemědělství a v zásadě i rozpočtu kraje a pak následně koncem roku probíhá proces schvalování v orgánech kraje - nejprve v radě, následně i zastupitelstvu. Specifický je rok, kdy se konají krajské volby, zde dochází opět k procesu schvalování rozpočtu, a to tak, že končící zastupitelstvo kraje schválí rozpočet, pokud jde o mandatorní výdaje, zbylou část rozpočtu však ponechává ke schválení novým orgánům kraje, které byly sestaveny po volbách.

Tento rozpočet nezůstává v průběhu běžného rozpočtového roku beze změn. Jednak průběžně dochází k čerpání schválených prostředků, dále také dochází k navyšování zdrojů formou rozpočtových úprav, jak z rozpočtové rezervy kraje, která je

zpravidla saturována z výsledku hospodaření, dále pak i z jiných oddělení krajského rozpočtu. V oddělení životního prostředí a zemědělství se jedná o přesuny z jiného oddělení, kde jsou deponovány prostředky na kofinancování vybraných projektů, které jsou financovány z evropských dotačních titulů (strukturální fondy) nebo z dalšího oddělení se jedná o prostředky, které jsou poskytovány na investice kraje. Jde o investice realizované v ZOO Dvůr Králové nad Labem. [20]

4.3.3 Výdaje životního prostředí

Tabulka č. 1: Celkové příjmy, výdaje a výdaje na ŽP a zemědělství v tis. Kč

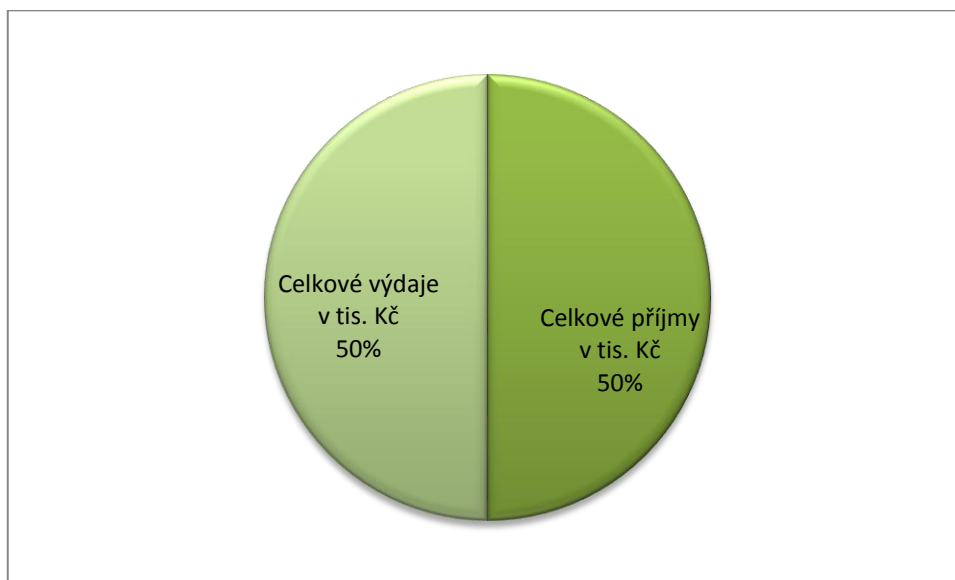
	Celkové příjmy v tis. Kč	Výdaje na ŽP a zemědělství (kap. 02) v tis. Kč	Celkové výdaje v tis. Kč
2009	9 259 343	143 564	9 517 637
2010	9 471 433	171 325	9 053 890
2011	8 888 478	147 047	8 944 257
2012	8 751 139	178 779	8 821 569
Aritmetický průměr 2009-2012	9 092 598	160 179	9 084 338

Zdroj: Královéhradecký kraj, 2014, vlastní zpracování

V tabulce č. 1 jsou uvedeny rozpočty Královéhradeckého kraje za období let 2009 - 2012. Z hlediska státní správy a samosprávy jsou zde uvedeny celkové příjmy, celkové výdaje a výdaje na životní prostředí a zemědělství pro srovnání.

Celkové příjmy a celkové výdaje jsou téměř srovnatelné, až na rok 2010 jsou ale výdaje vyšší nežli příjmy.

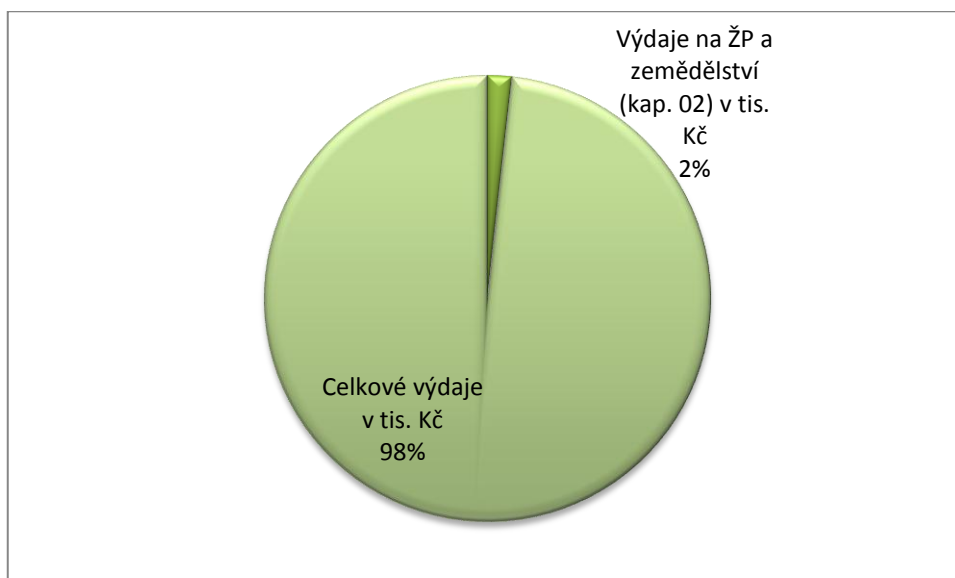
Graf č. 1: Poměr celkových příjmů a výdajů Královéhradeckého kraje (2009 - 2012)

Zdroj: Královéhradecký kraj, 2014, vlastní zpracování

Z tohoto grafu č. 1 je patrné, že průměrné celkové příjmy a celkové výdaje jsou v období let 2009 – 2012 zhruba stejné.

Graf č. 2: Podíl výdajů na ŽP a zemědělství na celkových výdajích (2009 - 2012)

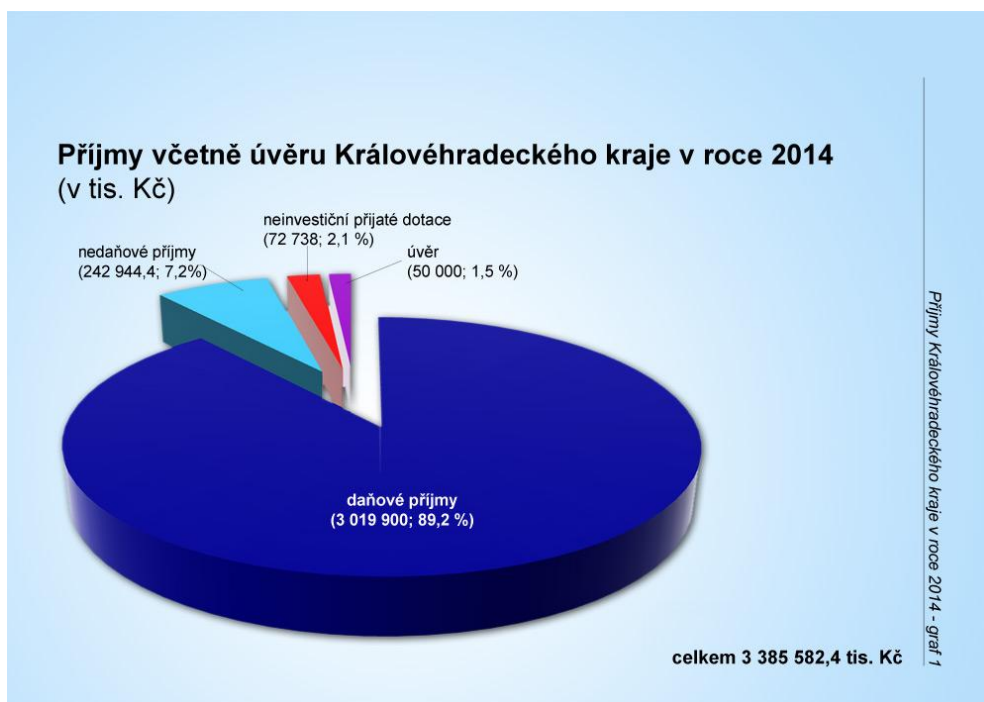
Zdroj: Královéhradecký kraj, 2014, vlastní zpracování

Z grafu č. 2 je lépe patrné, jak malá část financí jde na životní prostředí a zemědělství. V roce 2009 tvořily 1,51 % z celkových výdajů. V roce 2010 to bylo 1,89%, v roce 2011 1,64% a v roce 2012, 2,03%, což je mírné zvýšení.

4.3.4 Plánované příjmy a výdaje na rok 2014

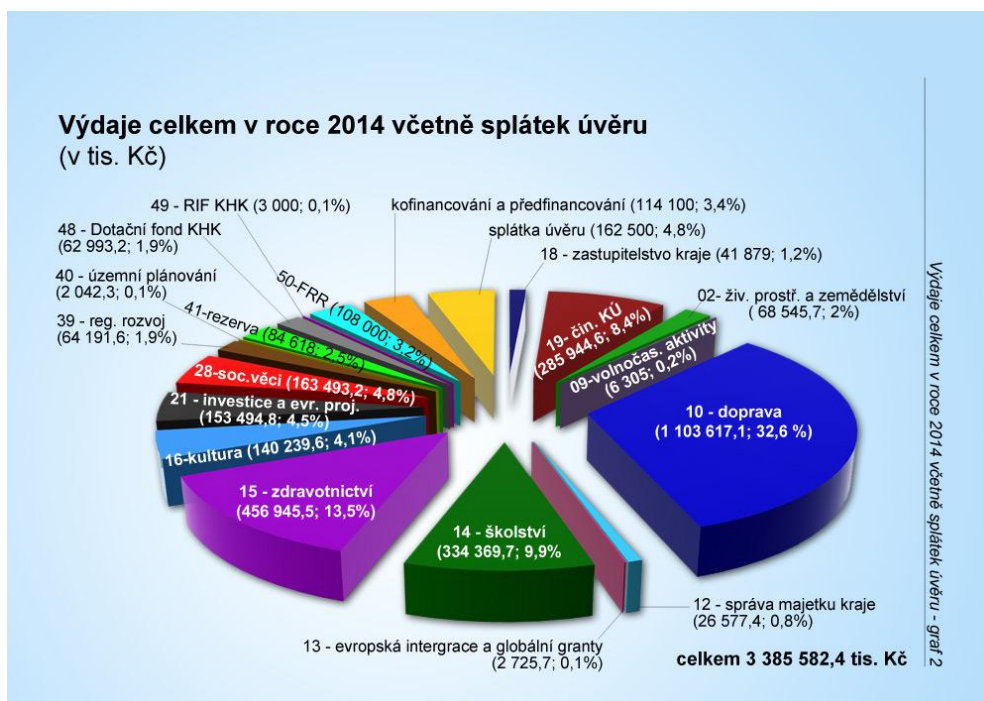
Obrázek č. 3: Příjmy pro rok 2014

Zdroj: Cizí, Příjmy včetně úvěru Královéhradeckého kraje, 2014 [17]

Z obrázku č. 3, který zobrazuje příjmy Královéhradeckého kraje pro rok 2014, je zřejmé, že největší příjmy plynou z daní, tvoří 89,2 %.

Obrázek č. 4: Výdaje pro rok 2014

Zdroj: Cizí, Výdaje celkem v roce 2014 včetně splátek úvěru, 2014 [18]

Na obrázku č. 4 lze vidět, do kterých oblastí plynou finance z Královéhradeckého kraje. Úsek životního prostředí tvoří pouze 2%.

4.3.5 Celkové příjmy a výdaje odboru životního prostředí a zemědělství

Tabulka č. 2: Celkové příjmy a výdaje na úseku odboru životního prostředí a zemědělství v Kč

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Příjmy	35 602 532	36 560 210	48 643 239	36 286 803	34 926 807	47 906 498
Výdaje (běžné)	94 482 723	87 070 178	92 095 756	77 492 951	108 488 831	24 216 035
Výdaje (kapitálové)	89 573 252	56 493 437	79 199 789	69 553 779	70 290 134	44 112 084
Výdaje (celkem)	184 055 976	143 563 616	171 295 545	147 046 730	178 778 965	68 328 119

Zdroj: Královéhradecký kraj, 2014, vlastní zpracování

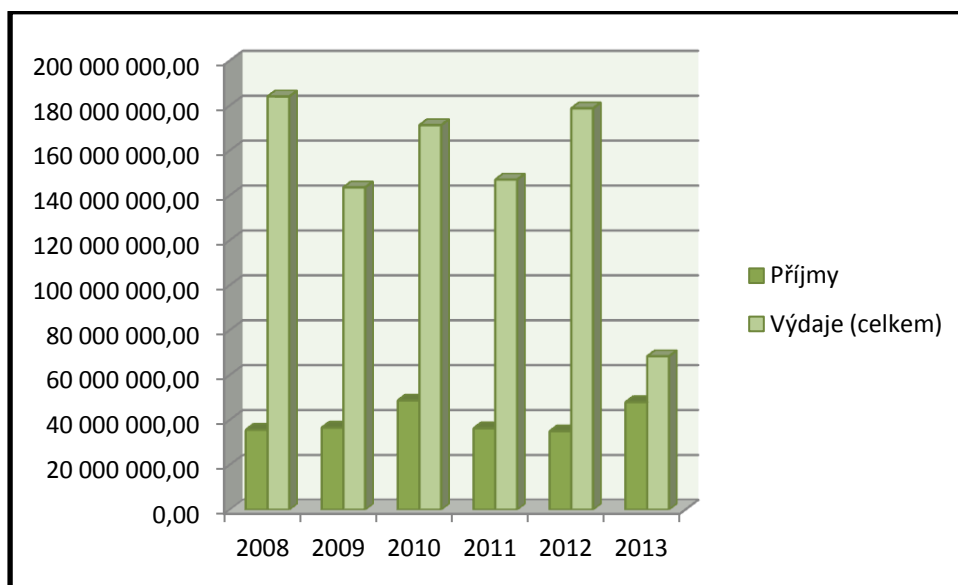
V tabulce č. 2 jsou zahrnuty příjmy a výdaje odboru životního prostředí a zemědělství Královéhradeckého kraje za období let 2008 až 2013. Výdaje se dělí na běžné a kapitálové.

Z této tabulky lze vyčíst, že největší příjmy měl kraj v roce 2010 a naopak nejnižší v roce 2012. Celkové výdaje jsou od roku 2008 - 2012 celkem srovnatelné, avšak v roce 2013 se rapidně snížily, důvodem byly preference, kraj se rozhodl přidělit finance jiné kapitole, např. na rekonstrukci Náchodské nemocnice, nebo opravy silnic na Broumovsku.

Kapitálové výdaje jsou investiční, tzn. např. to, co kraj investuje do infrastruktury. Spadají tam vodohospodářské akce dle vodního zákona.

Běžné výdaje se dělí na neinvestiční transfery a ostatní běžné výdaje. V nich jsou zahrnuty výdaje na zemědělství a lesní hospodářství, vodní hospodářství, technickou ochranu životního prostředí, ochranu přírody a krajiny, státní správu v ochraně životního prostředí a ekologickou výchovu a osvětu. Jednotlivá oddělení budou upřesněna v tabulce k plánovaným rozpočtům v jednotlivých letech.

Graf č. 3: Celkové příjmy a výdaje úseku životního prostředí a zemědělství

Zdroj: Královéhradecký kraj, 2014, vlastní zpracování

V grafu č. 3 je možno vidět srovnání celkových příjmů a výdajů. Je zřejmé, že výdaje mnohonásobně převyšují příjmy, až do roku 2012. V roce 2013 však rozdíl tak patrný není. Schodek mezi příjmy a výdaji je každým rokem financován z výsledku hospodaření minulých let Královéhradeckého kraje.

Tabulka č. 3: Procentuální poměr příjmů výdajů odboru životního prostředí a zemědělství

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
% podíl příjmů	19,34	25,47	28,4	24,68	19,54	41,22
% Podíl výdajů	80,66	74,53	71,6	75,32	80,46	58,78

Zdroj: Královéhradecký kraj, 2014, vlastní zpracování

Tato tabulka slouží k jasnější představě o celkovém procentu příjmů v porovnání s celkovými výdaji. Výdaje jsou až na rok 2013, tam se příjmy přiblížily výdajům a jsou téměř srovnatelné, daleko větší.

Tabulka č. 4: Srovnání příjmů v jednotlivých letech v tis. Kč

Příjmy	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Správní poplatky	154 000	247 600	321 000	295 300	281 800	251 500
Přijaté sankční platby	167 500	125 000	140 000	305 000	25 926	68 700
Ostatní nedaňové příjmy	0	0	917 175	0	0	5 000
Příjmy z přírodních zdrojů	34 777 443	33 795 132	33 581 713	32 769 297	32 622 605	33 115 353
Splacené půjčené prostředky	0	0	0	0	0	4 000 000
Splátky půjčených prostředků	0	0	0	0	0	9 000 000
Neinvestiční přijaté transfery	503 589	592 478	11 075 351	2 917 206	1 996 475	1 465 945
Investiční přijaté transfery	0	1 800 000	2 608 000	0	0	0

Zdroj: Královéhradecký kraj, 2014, vlastní zpracování

V tabulce č. 4 je možno vidět srovnání příjmů úseku životního prostředí a zemědělství v letech 2008-2013. Důležitou položku tvoří příjmy z využívaných výhradních práv-přírodních zdrojů. Jsou v jednotlivých letech téměř srovnatelné. V roce 2013 byl příjem 13 000 000 ze splacených půjčených prostředků. Neinvestiční přijaté transfery se v roce 2010 rapidně zvýšily a v dalších letech zase klesly.

Tabulka č. 5: Příjmy v jednotlivých letech z pitné vody

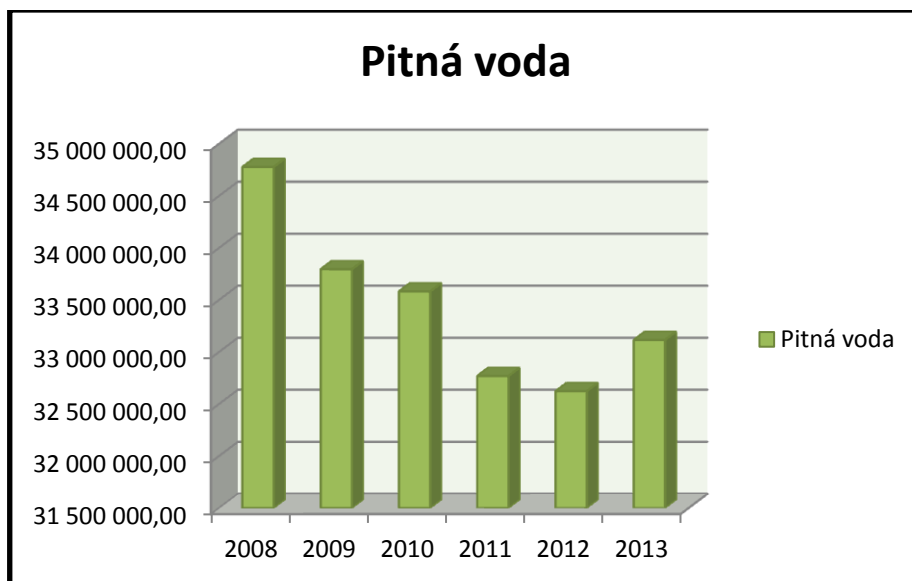
Příjmy z přírodních zdrojů	Pitná voda
2008	34 777 443,50
2009	33 795 132,00
2010	33 581 713,50
2011	32 769 297,00
2012	32 622 605,50
2013	33 115 353,00

Zdroj: Královéhradecký kraj, 2014, vlastní zpracování

Odběr podzemních vod pro tyto účely povoluje vodohospodářský úřad a současně stanovuje maximální možný odběr vody společně s inspekcí životního prostředí, která schvaluje maximální možné množství odebrané vody.

Platby jsou nastaveny zálohově – 50% připadá životnímu prostředí.

Graf č. 4: Graf vyplývající z tabulky č. 5

Zdroj: Královéhradecký kraj, 2014, vlastní zpracování

Z grafu č. 4 je vidět, že odběr z příjmů z pitné vody má klesající trend. Důsledkem je snaha o úspory. Placené zálohy se mezi jednotlivými roky převádí, dochází tak k plánovanému odčerpávání peněz a tímto se vytváří výsledek hospodaření. Z těchto peněz jsou pak následně placeny vratky (odběr je placen paušálně, proto se na konci období vždy

vrací přeplacené částky), náklady na sanaci starých ekologických zátěží, pokud nebyly zjištěni původci a dotace do obcí.

4.3.6 Plánované výdaje v letech 2008 - 2012

Obrázek č. 5: Vývoj plánovaného rozpočtu životního prostředí a zemědělství

		2008	2009	2010	2011	2012	tis.Kč	%
Výdaje celkem (ř. 0+1+2) (tis.Kč)		136 441,6	132 700,0	129 513,0	117 857,4	119 705,0	-16 736,6	-12
0	ZOO Dvůr Králové a.s. - závazek veřejné služby	45000	45 000,0	42 213,0	43 152,4	45 000,0	0,0	0
1. Ostatní běžné výdaje kap. 02 (tis.Kč)		46 441,6	42 700,0	42 300,0	29 705,0	29 705,0	-16 736,6	-36
1.1.	Oddělení zemědělství a lesního hospodářství	24632,6	26 500,0	25 400,0	19 570,0	19 450,0	-5 182,6	-21
1.1.1.	podpora zemědělství a potravinářství - soutěž Potravin a APIC	2389,5	2 500,0	2 000,0	1 050,0	1 000,0	-1 389,5	-58
1.1.2.	krajské dožínky	1190,0	1 200,0	1 000,0	900,0	1 100,0	-90,0	-8
1.1.3.	posudky, mapové podklady, vzdělávání v myslivosti	451,2	100,0	100,0	80,0	200,0	-251,2	-56
1.1.4.	dotace rybníků, zemědělství	600,8	600,0	1 200,0	0,0	150,0	-450,8	-75
1.1.5.	příspěvky na hospodaření v lesích	20001,1	22 100,0	21 100,0	17 540,0	17 000,0	-3 001,1	-15
1.2.	Oddělení vodního hospodářství	2136,9	2 400,0	2 100,0	995,0	1 000,0	-1 136,9	-53
1.2.1.	posudky, supervize, analýzy, PRVK, monitoring	837,4	600,0	600,0	570,0	600,0	-237,4	-28
1.2.2.	spoluúčast na II. Etapě protipovodňových opatření	1299,5	1 800,0	1 500,0	425,0	400,0	-899,5	-69
1.3.	Technická ochrana životního prostředí	10 675,0	4 900,0	4 800,0	3 640,0	3 900,0	-6 775,0	-63
1.3.1.	Projekt EKO-KOM a projekty odpadového hospodářství	2100,0	3 000,0	2 555,0	2 300,0	2 480,0	380,0	18
1.3.2.	vyhodnocení soutěže Čistá obec - obce, školy	375,0	300,0	690,0	690,0	710,0	335,0	89
1.3.3.	projekty v oblasti odpadového hospodářství	0,0	500,0	400,0	300,0	410,0	410,0	-
1.3.4.	posudky, poradenská a právní činnost, aktualizace POH	8200,0	1 100,0	1 155,0	350,0	300,0	-7 900,0	-96
1.4.	Ochrana přírody a krajiny	2 769,1	6 300,0	7 400,0	3 230,0	3 200,0	430,9	16
1.4.1.	regionální ÚSES - posudky, konzult., plány péče ZCHÚ, NATURA	2369,1	6 000,0	7 100,0	3 230,0	3 000,0	630,9	27
1.4.2.	záchranné programy ohrožených zvláště chráněných živočichů	400,0	300,0	300,0	0,0	200,0	-200,0	-50
1.5.	Státní správa v ochraně životního prostředí	600,0	600,0	500,0	475,0	300,0	-300,0	-50
1.5.1.	agenda EIA, proces integrovaného povolování IPPC	600,0	600,0	500,0	475,0	300,0	-300,0	-50
1.6.	Ekologická výchova a osvěta	5 628,0	2 000,0	2 100,0	1 795,0	1 855,0	-3 773,0	-67
1.6.1.	služby krajského koordinátora, publikace	3031,0	1 500,0	1 300,0	1 300,0	1 300,0	-1 731,0	-57
1.6.2.	prezentace a propagace EVVO, projekty EVVO, ost.sloužby	2597,0	500,0	800,0	495,0	555,0	-2 042,0	-79
2. Ostatní kapitálové výdaje		45 000,0	45 000,0	45 000,0	45 000,0	45 000,0	0,0	0
2.1.	vodohospodářské akce dle vodního zákona	45000	45 000,0	45 000,0	45 000,0	45 000,0	0,0	0

Zdroj: Královéhradecký kraj, 2014, vlastní zpracování

Na obrázku č. 3 jsou rozdělené výdaje podle jednotlivých oddělení, v následujících tabulkách budou výdaje rozděleny podle jednotlivých sektorů (částky z jednotlivých sektorů se mohou týkat více oddělení). Vývoj celkového objemu rozpočtu odboru životního prostředí a zemědělství v letech 2008 – 2012 je charakterizován sestupným trendem, zejména v důsledku postupného meziročního krácení ostatních běžných výdajů tohoto odboru ve všech složkách. Nejvýraznější krácení je zaznamenáno v letech 2009 - 2011 v rámci úsporných opatření Královéhradeckého kraje, v důsledku poklesu celkových příjmů krajského rozpočtu.

V rozpočtu oddělení zemědělství a lesního hospodářství došlo k zásadnímu omezení výdajů na veřejné zakázky – soutěž Potravina a potravinář, Agrární poradenské a informační centrum, rovněž došlo k omezení dotací na hospodaření v lesích o 20 %.

Snížení rozpočtu oddělení vodního hospodářství je zejména ovlivněno krácením finanční spoluúčasti v projektu „II. etapa protipovodňových opatření“.

Změny v objemu rozpočtu oddělení technické ochrany životního prostředí ovlivňují zejména proměnlivé finanční nároky na poradenskou, právní činnost a aktivity spojené s aktualizací Plánu odpadového hospodářství Královéhradeckého kraje.

Rovněž bylo přistoupeno k proporcionálnímu krácení nákladů na zajištění environmentální výchovy a vzdělávání, zajištění agendy EIA a IPPC.

V neměnné výši zůstávají výdaje na zajištění závazku veřejné služby subjektu ZOO Dvůr Králové nad Labem. Rovněž zůstává zachována úroveň kapitálových výdajů, které jsou účelově vymezeny dle vodního zákona na podporu investic do vodohospodářské infrastruktury obcí. Tato položka je tvořena průběžnými příjmy z plateb za odběr podzemních vod dle vodního zákona.

Z porovnání počátečních a koncových hodnot zvolené časové řady 2008 až 2012 je patrné snížení celkového objemu rozpočtu odboru ŽP a zemědělství o 12 %, a to v důsledku výrazného krácení ostatních běžných výdajů o 36 %.

4.3.7 Skutečné výdaje v letech 2008 - 2013

Tabulka č. 6: Srovnání běžných výdajů v jednotlivých letech v Kč

Výdaje	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Nákup služeb	20 157 295	8 634 277	17 040 003	9 017 965	22 568 555	11 991 855
Neinvestiční transfery podnikovým subjektům	61 069 265	64 958 333	61 833 669	60 243 459	63 107 040	69 777 13
Neinvestiční transfery neziskovým organizacím	2 019 765	2 241 000	658 210	93 800	320 172	286 000
Neinvestiční transfery VR	6 804 665	8 445 924	10 403 319	6 335 311	7 304 478	3 956 737
Neinvestiční transfery PO	2 810 220	660 848	712 280	559 390	893 560	340 000
Ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu	1 547 580	2 129 796	1 448 275	1 243 025	1 295 025	363 730
Ostatní neinvestiční transfery	73 932	0	0	0	0	300 000
Neinvestiční půjčené prostředky	0	0	0	0	13 000 000	0

Zdroj: Královéhradecký kraj, 2014, vlastní zpracování

Tabulka č. 7: Srovnání kapitálových výdajů v jednotlivých letech v Kč

Výdaje (kapitálové)	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Pořízení DNM	390 062	2 109 437	0	475 200	0	0
Nákup akcií a majetkových podílů	2 368 100	1 100 000	0	0	0	0
Investiční transfery podnikovým subjektům	5 243 000	4 855 000	9 922 000	0	6 938 223	0
Investiční transfery neziskovým organizacím	870 000	328 000	190 000	0	0	0
Investiční transfery VR	79 002 090	48 101 000	68 697 789	69 078 579	63 351 911	44 112 084
Investiční transfery PO	1 700 000	0	390 000	0	0	0

Zdroj: Královéhradecký kraj, 2014, vlastní zpracování

Z těchto tabulek č. 6 a č. 7 lze vidět jednotlivé částky, které ovlivňují skutečné celkové výdaje. Po sečtení jednotlivých položek se dostanou celkové výdaje, které jsou uvedeny v tabulce č. 2. Je tak možno srovnat plánované výdaje s těmi skutečnými. V roce 2008 se lišily o 47 614 376 Kč, v roce 2009 to bylo méně 10 863 616 Kč, v roce 2010 to bylo 41 782 545 Kč, v roce 2011 se částky lišily o 29 189 330 Kč a v roce 2012 byl rozdíl největší, 59 073 965 Kč. Zde je vidět, jak se plánovaný rozpočet liší od toho skutečného. Také se v průběhu roku několikrát upravuje a mění podle hospodaření.

4.3.8 SWOT analýza odboru životního prostředí a zemědělství

Tabulka č. 8: SWOT analýza

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poskytování standardního objemu prostředků na nekapitálové výdaje, které umožňují výkon veřejné správy na poměrně dobré úrovni • zavedení kontrolních mechanismů pro nakládání s veřejnými financemi • stanovení jasných kompetencí pro příkazce operací, dodržování rozpočtové kázně • pravidelná možnost posilovat investice u environmentálních projektů 	<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • není zaveden motivační systém zaměřený na úspory zejména u nekapitálových výdajů • špatná komunikace se správci odborů při sestavování rozpočtu a čerpání prostředků, deponace prostředků pro odbor životního prostředí a zemědělství, které jsou posléze v průběhu rozpočtového roku rozpočtovými úpravami převáděny na odbor ŽP a zemědělství • zavádění nesystémových změn u IT aplikací (ekonomické systémy), • tolerance smluvní nekázně u obcí, kterým kraj v samosprávné působnosti poskytuje dotační prostředky
<p>Příležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zkvalitnit projektovou přípravu pro čerpání evropských dotací • využít vysokou nezaměstnanost (možnost získání kvalitních zaměstnanců, větší výběr) • pokusit se o úspory v rámci programu práce z domu 	<p>Hrozby:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nízká motivace kvalifikovaných zaměstnanců úřadu a jejich odchod na jiné pracovní pozice mimo úřad • snižování prostředků poskytovaných státem na výkon veřejné správy krajům • prolongace krizového stavu eurozóny • vracení poskytnutých dotačních prostředků získaných z cizích dotačních titulů (strukturální fondy, národní dotační programy)

Zdroj: Královéhradecký kraj, 2014, vlastní zpracování

Pokud se pozornost zejména bude zaměřovat na slabé stránky, zde je komentována otázka neexistence motivačního systému, který by věcně vázal na vytváření úspor zejména v položce nekapitálových výdajů. V zásadě se jedná o výdaje na zajišťování výkonu veřejné správy, do jisté míry tyto výdaje lze nazvat i jako výdaje provozní. Jistou úlohu zde sehrává i lidský faktor, který pokud by byl správně motivován, mohl by vykazovat úspory, které by bylo možné využít jinak. V tomto smyslu lze jako nadějně řešení spatřovat v realizaci projektu SMART kraj, který u Královéhradeckého kraje je ve stádiu realizace.

Jako další problém je uváděna špatná komunikace se zástupci oddělení Evropské integrace a Fondu rozvoje a reprodukce Krajského úřadu Hradce Králové. Zejména jde o komunikaci ve fázi sestavování nového rozpočtu, kdy správci uvedených kapitol nenalézají systémový přístup k představitelům ostatních odvětvových kapitol rozpočtu kraje. Výsledkem pak bývá nezpracování některých požadavků krajské samosprávy, zejména v případě řešení některých investic kraje. Náprava pak v průběhu rozpočtového roku bývá poměrně komplikovaná. Opatření vedoucí k nápravě naopak mohou být poměrně jednoduchá, např. lepší organizace fáze přípravy nového rozpočtu nebo v přímém zakomponování potřebných prostředků, které jsou dosud deponovány na odborech Evropské integrace a Fondu rozvoje a reprodukce Kraje Hradce Králové, od samého počátku do příslušných odborů rozpočtu, tedy i do odboru životního prostředí a zemědělství.

Pokud jde o uváděné nedostatky u IT aplikací, zde se ukazuje jako účelné zapomenout na permanentní experimenty a spíše se soustředit na posilování a aktualizace odzkoušených, funkčních systémů.

V případě uváděné tolerance smluvní nekázně příjemců, je nutno striktně dodržovat zákon o finanční kontrole a ten neobcházet rozhodováním krajské samosprávy.

4.3.9 Problémové okruhy kapitoly životního prostředí a zemědělství a návrhy řešení

Ostatní běžné výdaje – příspěvky na hospodaření v lesích

Podkladem pro plánování této výdajové položky jsou předpokládané příjmy ze státního rozpočtu, z rozpočtového určení daní. Vlastníkům lesa v režimu notifikovaných pravidel kraj poskytuje příspěvky, na základě nichž může vlastníka reálně usměrnit ve způsobu hospodaření na lesních pozemcích s tím, že uvedená podpora se věcně projevuje v kvalitě lesních porostů a les tak může plnit i celospolečenské funkce (např. rekreace, ochrana půd, jímací území pro využitelné zásoby podzemních vod, protierozní funkce atd.). Jen pro krátký přehled lze uvést výčet činností, na které jsou příspěvky směřovány:

- na výchovu porostů do 40 let věku,
- umělá obnova sadbou,
- zajištění lesních porostů,

- ekologické a k přírodě šetrné technologie při hospodaření v lesích,
- zvyšování podílu melioračních a zpevňujících dřevin,
- opatření k obnově lesů poškozených imisemi a lesů chřadnoucích vinou antropogenních vlivů,
- opatření k zalesnění v horských polohách,
- ochranu lesa,
- opatření k zajištění mimoprodukčních funkcí lesa,
- opatření k zajištění proti lesním hmyzím škůdcům.

Dle uváděného přehledu odboru životního prostředí a zemědělství za posledních pět let je zřejmé, že celkový objem poskytovaných příspěvků na hospodaření v lesích poklesl z 22 mil. Kč na 17 mil. Kč, což představuje cca 23%.

V zásadě je to výsledek politického rozhodnutí, kdy část prostředků byla přesunuta ve prospěch jiného resortu kraje, s odůvodněním, že kompetence stanovené krajům pro poskytování příspěvků na hospodaření v lesích nejsou zákonem o lesích jasně stanoveny. Nicméně s ohledem na fakt, že kraje prostředky na podporu hospodaření v lesích od státu pravidelně dostávají, není věcný důvod pro to, tento dotační titul nadále utlumovat a tím zbavovat vlastníky lesa možnosti získat v zásadě jedinou možnou dotaci, a to s vědomím, že vlastník lesa je povinen ze zákona trpět jisté újmy. Proto jako jasné doporučení alespoň ve střednědobém horizontu, je nadále tento dotační titul udržet, alespoň v celkovém objemu 17 mil. Kč na rok.

Ostatní kapitálové výdaje – vodohospodářské akce dle vodního zákona

Podkladem pro plánování této výdajové položky jsou předpokládané průběžné příjmy kraje ze zálohových plateb za odběr podzemních vod dle vodního zákona, které jsou dále využity výhradně k financování rozvoje vodohospodářské infrastruktury obcí na základě pravidel příslušného krajského dotačního programu.

Tyto hrubé příjmy v roční výši přibližně 45 mil. Kč neočištěné od vratek za zálohové platby přicházejí na účet kraje průběžně a nepravidelně po celé účetní období. Z příjmů je tedy nutné odečítat nepravidelné vratky dle průběžných předpisů pověřeného úřadu. Rovněž je nutné z těchto příjmů tvořit zákonnou rezervu ve výši 10 mil. Kč pro nepředpokládané výdaje na havárie dle vodního zákona, které mohou nebo nemusí nastat.

Nelze tedy kvalifikovaně plánovat průběžné cash-flow těchto finančních zdrojů pro jejich efektivní zapojení v reálném čase v rámci dotačního programu na rozvoj vodohospodářské infrastruktury obcí. Rovněž jejich roční disponibilní výše po odečtení všech nutných plateb v zásadě nestačí k pokrytí finančních požadavků obcí předložených v dotačním programu.

Řešení lze najít v každoročním posílení těchto finančních prostředků z dalších zdrojů krajského rozpočtu, například z rezerv rozpočtu kraje nebo zapojení výsledku hospodaření, popřípadě i faktických úspor odboru životního prostředí a zemědělství v průběhu běžného rozpočtového roku. Tyto dodatečné finanční zdroje mohou pomoci do určité míry jednak tlumit nepříznivé výkyvy v nestabilním cash-flow finančních zdrojů z plateb za odběr podzemních vod a rovněž napravit celkovou nedostatečnost finančních zdrojů k pokrytí požadavků obcí na rozvoj vodohospodářské infrastruktury.

Za úvahu dále stojí i možnost přehodnocení celkové strategie pro poskytování dotací obcím na vodohospodářskou infrastrukturu s cílem zaměřit se na další posilování efektivity poskytovaných dotací. V tomto smyslu je možno komentovat několik směrů pro zapojování dotačních prostředků. Rozhodně je nutno nadále podporovat obce v oblasti inženýrské přípravy vodohospodářských investic. Vzhledem k tomu, že v oblasti vodního hospodářství existuje řada dotačních titulů, jak na evropské, národní a regionální úrovni mohou obce potřebné investice reálně čerpat z více zdrojů, čímž si posilují míru úspěšnosti pro faktickou realizaci investic. Dále jako vhodné se ukazuje více komunikovat s obcemi ve fázi technického řešení investičních záměrů. Tato činnost je zpravidla spojena s posuzováním souladu záměru s krajským koncepčním dokumentem, jímž je „Plán rozvoje kanalizací a vodovodů“. Konkrétně se jedná o efektivitu záměrů, kdy například drahé řešení nemusí být vždy nejlepší. Dále jako vhodné se ukazuje jít cestou investičních etap. Většina obcí nemá dostatek potřebných investic pro to, aby mohla v krátkém čase realizovat své záměry v plném rozsahu, proto je třeba směřovat obce do realizace dílčích funkčních celků, které budou také korespondovat s časovostí jednotlivých volebních období. [20]

4.3.10 Rozpočet pro rok 2014

Tabulka č. 9: Plánované výdaje na rok 2014 v tis. Kč

kap. 02 – životní prostředí	68 545,7
ostatní běžné výdaje	23 545,7
Zemědělství a lesní hospodářství	14 370
podpora zemědělství (APIC)	400
Soutěž Potravinař a potravina roku	434
krajské dožínky	1 300
chovatelské přehlídky, dotace včelařství, rybářství, myslivost	100
odborné posudky, mapové podklady, nákup služeb, konzultace	46
příspěvky na hospodaření v lesích	11 790
pachové ohradníky	300
Vodního hospodářství	776
odborné posudky, rizikové analýzy, supervize, monitoring	388
Spoluúčast KHK – plán dílčího povodí Horního a středního Labe	388
Technická ochrana životního prostředí	3 628
projekt Čistá obec, čisté město, čistý kraj	2 368
vyhodnocení soutěže Čistá obec	710
posudky, poradenská činnost, aktualizace POH, vyhodnocení, plnění PO	550
Ochrana přírody a krajiny	2 910
Regionální ÚSES, plány péče o zvláště chráněná území, zajištění péče o tato území a území	
soustavy NATURA 2000 a ostatní služby v těchto územích; zabezpečení záchranných programů	
zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin	2 813
odborné a znalecké posudky v oblasti ochrany přírody a krajiny	97
Státní správa v ochraně životního prostředí	291
agenda EIA – posuzování vlivu na ŽP a zák. 100/2001 Sb.	194
proces integrovaného povolování – IPPC (nákup služeb dle zák. 76/2002 Sb.)	97
Ostatní činnosti v životním prostředí	1 570,70
ostatní služby odboru ŽP, oddělení administrativní a správní	96,7
služby krajského koordinátora	1300
individuální projekty a partnerství Královéhradeckého kraje v oblasti EVVO	174
Ostatní kapitálové výdaje	45 000

Zdroj: Královéhradecký kraj, 2014, vlastní zpracování

Taublku č. 8 je možno porovnat s předchozími výsledky, stále bude pokračovat snižování výdajů. Plánované kapitálové výdaje se od předchozích plánovaných neliší,

avšak skutečné bývaly předchozí roky vždy daleko větší. Rozpočet na ostatní běžné výdaje je plánovaný nižší, než byl v roce 2013 (ten byl za sledované roky nejvyšší).

5 Závěr

Tato bakalářská práce je zaměřena na postavení a úlohu odboru životního prostředí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, byla zpracovávána pomocí uvedené metodiky a naplnila hlavní a dílčí cíle teoretické i praktické části.

Hlavním cílem teoretické části bylo shrnutí právní úpravy činnosti krajského úřadu na úseku životního prostředí. Byla shromážděna primární a sekundární data a následně bylo vše analyzováno. K následnému zpracování zkoumané problematiky bylo využito metody deskripce a syntézy. Nejprve byli čtenáři seznámeni s problematikou na všeobecné úrovni, bylo popsáno životní prostředí a jeho ochrana, postavení krajských úřadů v systému veřejné správy a úkoly jednotlivých oddělení, později bylo vše konkretizováno na odboru životního prostředí a zemědělství Královéhradeckého kraje. V teoretické části práce bylo zjištěno, že právní stránka tématu je obsáhlá, rozmanitá a vyžaduje znalost poměrně velkého množství právních předpisů.

Hlavním cílem praktické části bylo vyhodnocení sledovaných ukazatelů činnosti úřadu v praxi za daný časový úsek u Krajského úřadu Královéhradeckého kraje. K porovnávání jednotlivých roků bylo využito kvalitativní metody výzkumného rozhovoru, který byl prováděn s vedoucím odboru životního prostředí a zemědělství, panem RNDr. Krejzlíkem. Byly mu pokládány otevřené otázky, které byly sestavovány v průběhu několika setkání a následně doplněny paní Bc. Ivou Frydrychovou. Dále byla analyzována ekonomická data, která mi odbor poskytl, pomocí metody analýzy časových řad z hlediska příjmů a výdajů jednotlivých oddělení.

V praktické části byl nejprve popsán Krajský úřad Královéhradeckého kraje, jeho organizační struktura, jeho odbory a jednotlivá oddělení. Práce se zaměřila na odbor životního prostředí a zemědělství, vše bylo hodnoceno především z hlediska příjmů a výdajů. Jak bylo zjištěno, práce s veřejnými rozpočty je poměrně rozmanitou disciplínou, která má svá pravidla v řadě právních předpisů různé úrovně a právní síly. Na začátku tvorby krajského rozpočtu vždy stojí státní rozpočet, který formou tzv. přerozdělování prostředků poskytuje krajským samosprávám určitou možnost pro správu a řízení příslušného regionu. V závěru práce byla provedena SWOT analýza, pomocí které byly určeny slabé a silné stránky, příležitosti a hrozby odboru. Slabou stránkou byla zjištěna především neexistence motivačního systému, který věcně váže na vytváření úspor zejména

v položce nekapitálových výdajů. Dále bylo zjištěno, že je třeba získat více financí pomocí dotací ze státního rozpočtu

Na základě získaných informací a dat v praktické části bylo hodnoceno, jak ovlivňuje jednotlivá oddělení snaha veřejné správy o úspory, zejména v oblasti nekapitálových výdajů. Bylo vyhodnoceno, že současný stav ekonomiky má v posledních letech velké dopady na jednotlivá oddělení odboru životního prostředí a zemědělství. Plánované rozpočty se v průběhu roku několikrát mění a často se jedná v konečném důsledku o velice rozdílné částky. Průměrné celkové příjmy a celkové výdaje Královéhradeckého kraje byly, za zkoumané období let 2009 – 2012, zhruba stejné. Výdaje na životní prostředí a zemědělství z celkových výdajů tvořily přibližně 2 %.

Z porovnání časové řady 2008 až 2012 bylo zjištěno snížení celkového objemu rozpočtu odboru životního prostředí a zemědělství o 12 %, v důsledku výrazného krácení ostatních běžných výdajů o 36 %. Tento úsek je velice důležitý a do budoucna by měl být lépe financován, avšak při posuzování plánovaného rozpočtu na rok 2014 nelze významné změny očekávat. Krajské úřady se snaží šetřit v mnoha oblastech, poslední dobou se snaží zavést i práci úředníků z domova.

K nejvýraznějšímu krácení rozpočtu došlo v letech 2009 - 2011, v důsledku celkového poklesu příjmů krajského rozpočtu. Nejvíce bylo zasaženo oddělení lesního hospodářství a zemědělství, kde byly výrazně omezeny výdaje na veřejné zakázky. Dalším zasaženým bylo oddělení vodního hospodářství a technické oddělení ochrany životního prostředí. Také byly velice zkráceny náklady na zajištění environmentální výchovy a vzdělávání, zajištění agendy EIA a IPPC, což může mít z dlouhodobého hlediska neblahé důsledky na veřejném mínění a informovanosti obyvatel.

Na závěr lze říci, že odbor životního prostředí provádí díky přenesené působnosti a samosprávě mnoho činností, na které jsou potřebné nezbytně nutné finanční prostředky. Ty se ale postupem času stále krátí a tak ovlivňují funkci této agendy. Pro zlepšení je zapotřebí zjednodušit administrativu, aby jednotlivé činnosti mohly být prováděny v kratším časovém úseku.

6 Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura

1. KLOEPFER, Michael. *Umweltrecht*. 2. vydání. München: C.H. Beck, 1998. ISBN 9783406350054
2. PEKÁREK, Milan a kolektiv. *Právo životního prostředí. 1.díl*. 2. přeprac. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2009, 323 s. Edice učebnic Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. ISBN 978-80-210-4926-0
3. DAMOHORSKÝ, Milan. *Právo životního prostředí*. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010, xlvii, 629 s. Edice učebnic Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, č. 427. ISBN 978-807-4003-387.
4. HADRABOVÁ, Alena. *Veřejná správa životního prostředí*. Vyd. 1. V Praze: Oeconomica, 2008, xlvii, 629 s. Právnické učebnice (C.H. Beck), č. 427. ISBN 978-802-4514-079
5. JEMELKA, Lubos .
. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2011, 690 p. ISBN 978-807-4004-018.

Zákony

6. *Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí*
7. *Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny*
8. *Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu*
9. *Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, krajské zřízení*
10. *Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách*
11. *Zákon č. 185/2001Sb., o odpadech*
12. *Zákon č. 201/2012Sb., o ochraně ovzduší*
13. *Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích*
14. *Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci*
15. *Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí*
16. *Zákon č.128/2000 o obcích (obecní zřízení)*

Internetové zdroje

17. Příjmy včetně úvěru Královéhradeckého kraje v roce 2014. [online]. [cit. 2014-03-03].
Dostupné z: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/scripts/detail.php?id=66275&newsid=66262&listid=4>
18. Výdaje celkem v roce 2014 včetně splátek úvěru. [online]. [cit. 2014-03-03]. Dostupné z: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/scripts/detail.php?id=66274&newsid=66262&listid=4>
19. Metodická podpora regionálního rozvoje. [online]. [cit. 2014-03-03]. Dostupné z: www.regionálnírozvoj.cz/index.php/kraje-cr.html

Ústní sdělení

20. KREJZLÍK, Miroslav RNDr. Ústní sdělení. Krajská úřad Královéhradeckého kraje, 17. února 2014 [cit. 2014-02-20]

7 Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Celkové příjmy, výdaje a výdaje na ŽP a zemědělství v tis. Kč	38
Tabulka č. 2: Celkové příjmy a výdaje na úseku odboru životního prostředí v Kč.....	41
Tabulka č. 3: % podíl příjmů na výdajích.....	43
Tabulka č. 4: Srovnání příjmů v jednotlivých letech v tis. Kč	43
Tabulka č. 5: Příjmy v jednotlivých letech z pitné vody	44
Tabulka č. 6: Srovnání běžných výdajů v jednotlivých letech v Kč.....	47
Tabulka č. 7: Srovnání kapitálových výdajů v jednotlivých letech v Kč	48
Tabulka č. 8: SWOT analýza	49
Tabulka č. 9: Plánované výdaje na rok 2014 v tis. Kč.....	53

8 Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Kraje ČR	17
Obrázek č. 2: Členění odboru životního prostředí	20
Obrázek č. 3: Příjmy pro rok 2014	40
Obrázek č. 4: Výdaje pro rok 2014	41
Obrázek č. 5: Vývoj plánovaného rozpočtu životního prostředí a zemědělství	45

9 Seznam grafů

Graf č. 1: Podíl celkových příjmů a výdajů Královéhradeckého kraje (2009-2012)	39
Graf č. 2: Podíl výdajů na ŽP a zemědělství z celkových výdajů (2009 - 2012)	39
Graf č. 3: Celkové příjmy a výdaje úseku životního prostředí a zemědělství	42
Graf č. 4: Graf vyplývající z tabulky č. 7	44